

Ka tisa-ni rigixxi'akana ge nu chi tte dabigana aka

¹ Lo yetsi-ni dia nu ben Tata Do Yebáha kini Jesucristuha bela'anie nu chi tte dabiga aka. Jesucristuha nna bedonie kini ka benne rixúke lo sina geeha bodola'agabakanie nu chi dabiga akaha nna udhelhe anjeli geeha len neti Juan benne rixúa lo sina geeha kini anjeliha nna benie kini bela'ati iyá nuní. ² Neti nna rigixxi'abaa ge iyába nu bela'ati; delába nu utixxi'en Jesucristuha neti lhe nu unne Tata Do Yebáha lhe.

³ Karubáru ka benne ulabake ka tisa dia lo yetsi-ni, delába ka tisa ka nu chila rigixxi'akana ge nu chi dabiga aka lhe karubáru ka benne gudo nagake ge ka tisa-ni lhe uinke nu rákana lhe, kumu chi tteba dabigana aka nu ra ka tisa-ni.

Juan-ni ridhelhe yetsi-ni len gasi dhi ka benne chi ria leke Jesucristuha

⁴⁻⁵ Neti Juan ridhelhaa yetsi-ni len lebi'i, ka benne ankale gasi dhi se'ele daka Asia-na. Lebi'i nuná chi ria lele Jesucristuha.

Tata Do Yebáha doe ttuha-li lhe doe nnanna lhe dhoe nu si daa lhe. Benneha lenie gasi ka espíritu, ka benne se'eke arlo ata du xxila doe rinnabieha lhe anágaba Jesucristuha lhe, ka benne-ni nuní edá leke aka lenke le lhe use'eke le xen su lasi lhe. Jesucristuha anke benne rigixxi'e nu dika tsia leri'i lhe anke benne sisi'a tte beyadhe lagwi ge ka benne chi uttiha, lhe

anágaba anke xxeniru arlo ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni. Benneha rakanie geri'i lhe len reni geeha bodilábie ri'i lo ka tulha ruinri'i. ⁶ Jesucristuha benie kini akari'i ka nu innabia, lhe anágaba ki akari'i ka bixxudi kini ixúri'i len Tata Do Yebáha, delába benne anke Tata geeha. Benneha inná xxeni lebie lhe inná tsitsi lebie ttu dia lii. Amén.

⁷ ¡Cristuha dedábie lhe'e beaha!

Iyá xeaba ka benne ilákanie bie.

Anágaba ka nu bettikaneha ilágabakinne nna iyába ka benne se'e yiesi lo yu-ni kwesike de elenkanie gebie.

Aníha teeki aka. Amén.

⁸ Tata Do Yebaa benne anke Xxanari'iha lhe ra tsitsi xxatta lebie lhe, benneha ree: "Neti ankaa benne riduloa lhe ankaa benne rulhuxa looa lhe. Neti doa ttuha-li lhe doa nnanna lhe dhoo nu si daa lhe."

Juan-ni bela'anie Cristuha, bela'anie benneha lhe'e ttiba ttu ela

⁹ Neti Juan, ankaa betsi to gele. Neti de ria lasia Jesús-ni, de nuha nna neti lhe lebi'i lhe turo'oba rutto ruchári'i elha disa lhe anágaba turo'ogaba ribedari'i isia sá tti innabia Tata Do Yebáha. Neti doa lo yu tee láni Patmos, nuní rena lagwi indatoo-ni. Niba doa uleakana neti de rekia ugixxi'a ka tisa ge Tata Do Yebáha lhe de rigixxi'aya ge nu ben Jesucristuha lhe. ¹⁰ Tti bedú ni'a xumanuha, tti anka sá ge Tata Xisiha, la'ania bisia Espíritu ge Tata Do Yebáha latia. Tti chi yu'u benneha latia nna biyienti tsi'i ttu benne daka kwe'a unnebie idisa ttiba riyieni idisa ge ttu trompeta. ¹¹ Benne unneeha, ree:

—[Neti ankaa benne riduloa lhe ankaa benne rulhuxa looa lhe.] Nnanna ben lo yetsi iyá nu rilenlu-ni nna udhelha na len gasi dhi ka benne chi ria leke Jesucristuha se'e lhe'e ka yiesi se'e daka Asia-na, delába ka benne se'e lhe'esi Éfeso lhe ka benne se'e lhe'esi Esmirna lhe anágaba ka benne se'e lhe'esi Pérgamo lhe Tiatira lhe Sardis lhe anágaba ka benne se'e lhe'esi Filadelfia lhe Laodicea lhe.

¹² Neti tti bodeki loa kini iláti nú benne nuha rinnebie len neti, nianna tti bela'ati gasi ka candeleru ge oru ralha gi lokani. ¹³ Lagwi ge ka candeleruha bela'ati ttu benne rule'ebie attiba rula'a benne daa yebáha, nukue ttu xalho risinna axtaba yien ni'e nna xika ro'o lastoe ttu yieti ankana ge oru. ¹⁴ Itsa ikieha nna sitsi túba ankana, ankana ttiba itsa xo ttu neru sitsi lhe ankana sitsi ttiba begi. Ka iyya loeha nna xiná túba ankakana ttiba anka belha ge gi. ¹⁵ Ka ni'eha nna raka lhalhabakana attiba raka lhalha iyya nu tee láni bronce tti reriana lhe'e ornu. Tsi'ibie nna riyienna attiba riyieni tti riginni idila inda lo ttu benunni. ¹⁶ Daka ná benbie nna denie gasi ka beli, ro'obie nna riria ttu espada tutsa gwi nna lo kwe'eba espadaha ria. Lobie nna raka lhalhaba attiba raka lo tatubisa-na tti do dia lobie.

¹⁷ Atti bela'ati benneha, bere tteba loa arloe, ttiba ttu nu yatti ukaa. Labie nna uxxua ná banie ikia nna ree:

—Bittu gasinlu, kumu neti ankaa benne doa sisi'a tteha lhe ankaa benne doa ttu dia lii lhe, ¹⁸ anka bania nnanna lhe. Uttibaa, ttaka nnanna ttu dia liiba doa anka bania. Netiba denia yagwi

ge elhuttiha lhe yagwi ge belha'a chulhaha lhe. ¹⁹ Ben lo yetsi-na nu chi bilenlu uka lhe nu rilenlu raka nnanna lhe nu si ilenlu aka nu si daa lhe. ²⁰ Aní diani gasi ka beli den ná bania-ni lhe aní diani gasi ka candeleru ge oru-ni lhe. Gasi ka beli-ni anakana gasi ka anjeli ruyúkana gasi dhi ka benne ria leke neti nna gasi ka candeleru ge oru-ni nna anakana ka benne chi ria leke neti selake lhe'e gasi dhi ka benneha.

2

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Éfeso

¹ Ben yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Éfeso. Usi ke: “Aní ra Jesús benne den ná banie gasi ka beliha lhe rekie lagwi ge gasi ka candeleru ge oruha: ² Neti chiba yua iyá nu ruinle lhe yúgabaa yalhá tsitsi ribenle lo sina ge Tata Do Yebáha lhe anágaba gwa ruchíagabale lo nu ratele. Yúgabaa labí raka uyúle ka nu ruin satsa lhe anágaba nna chigaba ulu'ule prueba ka nu rákana deki anakana apóstol ge Tata Do Yebáha, ttaka delola nna tti ute denle deki labí liikinna, ruinba lekani. ³ Lebi'i yalhá chi bechíale lhe yalhá chi gwatele de ria lele neti, labí bedhanle a ugía lele neti. ⁴ Ttaka ttu nu labí ru'u lasia ruinle: labíru rakinle kia atti ukinle kia sisi'a tte tti udulole ugía lele kiahá. ⁵ Gwalodhúruuga lele gáli se'ele ttuha, nnanna nna naali nuná chi ubinnile de labíru rakinle kia tti ukinle kia la'ania. Gwalodúna le ge nu ruinle-na nna gwaleyoin tti benle sisi'a tteha,

kini ka itaa etettuaya candeleru gele-na ata dona-na, ganna lebi'i abíba odúna le. ⁶ Ttaka ttu nu gwa ru'u lasia ruinle: lebi'i labí ru'u lele nu ruin ka nu tee lákani nicolaita. Neti labígaba ru'u lasia nu ruin ka nuná. ⁷ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi'ani Espírituha ka benne ria leke neti nna benne dhaabie dhu tsitsie lo neda kia, benneha nuha gугоa bie nu xixxi ge yaga nu rute elha nabani ge ka benne ttu dia lii; delába yaga nu du ata chi ga'anani Tata Do Yebáha tse'e tse ka benne.”

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Esmirna

⁸ 'Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Esmirna. Usi ke: “Aní ra Jesús benne do sisi'a tteha lhe benne do ttu dia liiha lhe; delába benne uttieha, nianna beyaka benbe attu libe: ⁹ Neti gwa yubaa elha disa ratele-na lhe gwa yúgabaa deki ankale benne dii, ttaka arlo Tata Do Yebáha ankalale benne tee gele. Lhe gwa yúgabaa deki ka nu rákana: Ankatu nu Israel, ka nuná yalhá satsa rinnekana gele. Lakana rákana deki ankakana ka nu chi bekwe Tata Do Yebáha, ttaka labí liikinna. Ka nuná ankalakana ge nu xxegwiha, delába nu tee lání Satanás. ¹⁰ Bittu gasinle ge nu satele, kumu nu xxegwiha uga'abana ttu chupale lisiyya kini ku'una le prueba nna teeki satele elha disa delo tsii ubisa. Tsitsi gwaltse'e meskiba uttikana le, neti nna gwinbaa ki aka benle ttu dia lii. Elha nabani utea geleha ankana attiba ttu corona dhile. ¹¹ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi'ani

Espírituha ka benne chi ria leke neti. Benne dhaabie dhu tsitsie lo neda kia, benneha labí uyúe elhutti nu berupaha.”

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Pérgamo

¹² 'Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Pérgamo. Usi ke: “Aní ra Jesús benne denie espada tutsa gwiha, espada nu ria lo kwe'eniha: ¹³ Neti gwa yubaa gaxa nuná se'ele. Lebi'i se'ele ata du xxila rido nu xzegwiha rinnabiana, delába nu tee lání Satanás. Ttaka meskiba se'ele naa, lebi'i gwa se'ebale len neti. Labí rudhanle a ria lele neti, meskiba bettikana Antipas-ni lagwi gele, delába bettikana na ata rinnabia nu xzegwiha. Antipas-ni nuha bedona lebie utixxi'abie kia. ¹⁴ Ttaka se'e ttu chupa nu abittu ru'u lasia ruinle. Lebi'i sa rugwelhabale sela lenle ttu chupa ka nu rudokana tisa ge nu bele'e Balaam-ni. Balaam-ni ulu'u tisana Balac-ni. Balac-ni nna benna kini ka nu Israel-ni binittikana benkana tulha de utokana bela ge ka nimala ruttikana ki rutekana úna lo bekú ge ka nu labí gwalíga ankakana diosi lhe anágaba uxí yiena kana kini bisákana nu subi subi. ¹⁵ Anágaba ka nu ria lekani ge nu rula'a ka nu tee lákani nicolaita, lebi'i rugwelhagabale selakana len lebi'i. ¹⁶ De nuha nna gwalodúna le ge nu ruinle-na nna gwaleyeki len Tata Do Yebáha. Ganna abíba eyekile len benneha, la'ania nna neti ita ttebaa ata se'ele-na ki ttilha lania ka nicolaita-na len espada riria ro'a-ni. ¹⁷ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi'ani

Espírituha ka benne ria leke neti nna benne dhaabie dhu tsitsie lo neda kia, neti nna gugobaa benneha elho nu tee lání maná, delába nu teeti gatsiha lhe ugwegabe ttu íyya sitsi nu dia ttu lá kubi loni. Lanú nu yuna bixa dia lo íyyaha, sunruba benne dhie nuha gwa yubie bixa dia loni.”

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Tiatira

¹⁸ 'Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Tiatira. Usi ke: “Aní ra Xi'in Tata Do Yebaa benne anka ka iyya loeha xiná tú attiba belha ge gi, ka ni'eha nna raka lhalhabakana attiba raka lhalha iyya nu tee lání bronce: ¹⁹ Neti gwa yubaa iyá nu ruinle lhe gwa yúgabaa deki ankale benne si'i lasi lhe gwa ankabale benne gwa ria tsitsi lele neti lhe anágaba gwa ruteba nále len ka benne lhe gwa ruchíabale lo nu ratele lhe. Yúgabaa deki tseru ruinle nnanna atti sisi'a tteha. ²⁰ Ttaka ttu nu labí ru'u lasia ruinle: lebi'i rugwelhabale sela lenle nuila nu tee lání Jezabel nu rana deki ankana profeta ge Tata Do Yebáha. Ttaka len nu rule'enaha runnittelana ka benne rixúke lo sina kia, ridí yiena ke ki risáke nu subi subi lhe ridí yiegabana ke ki roke bela ge ka nimala rutti ka benne ruteke úna lo bekú ge ka nu labí gwalíga anakana diosi. ²¹ Neti chiba begwea na lo neda kini odúna na ge nu ruinna-na nna odaxxuna neda ge Tata Do Yebáha, ttaka lana nna labí uka leni udhanna nu risána nu subi subi. ²² De nuha nna neti unia kini tsu'una lo ta'a nna ka nu bisá naha nna ugwegabaa kana ttu elha disa tsitsi

ganna abíba udhankana nu ruinkanaha. ²³ Ka xi'in Jezabel-ni, delába ka nu rudokana tisa geni, ka nuná uttibaa kana. Aníha kini iyá ka benne chi ria leke neti tte dákanie deki neti ankaa ttu benne rite dati gasina rulaba le ka benne lhe bí ru'u leke lhe. Lebi'i nna kua ttu ttule utea nu ralhale dhile ge nu benle. ²⁴ Adíle ka benne se'ele lhe'esi Tiatira, lebi'i ka nu abittu rudole tisa ge nu rule'e Jezabel-ni, delába nu rákana deki ankana elha rieni ge nu xxegwiha, lebi'i labí bixa rinnabaa uinle: ²⁵ sun tteba nna gwaltse'e tsitsi lo neda kia attiba diale ruinle-na, anágaba gwaluni axtaliba ganna chi besiyaha. ²⁶ Nu dhaana dhu tsitsina lo neda kia lhe uдона tisa kia axtaliba ganna chi uluxaha, nuha gugwebaa na lo neda ki innabiana iyá ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni, ²⁷ innabia tsitsina ke nna uduyana ke attiba riyuya ka yedhu yu. ²⁸ Ugwea na lo neda ki innabiana attigaba neti bete Tata kia lo neda len neti ki innabiaya lhe anágaba nna ugwegabaa na beli riria chi daa tsanina. ²⁹ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi'ani Espirituha ka benne ria leke neti."

3

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Sardis

¹ 'Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Sardis. Usi ke: "Aní ra Jesús benne denie gasi ka beliha lhe bananie gasi ka espíritu rixú lo sina ge Tata Do Yebáha lhe, benneha ree: Neti gwa yubaa nu ruinle. Ka benne ráke deki lebi'i

anka benbale, ttaka len neti ttiba ttu nu yatti ankale. ² Gwalebani nna gwalese'e tsitsi. Nu tse ruinleha nu chi diale rudhanleha, gweledulo gwaleyoin na latsiru, kumu neti chiba biláti nu ruinle, labí ruinle atti ttega ru'u le Tata Do Yebáha. ³ Gwalodhú lele ge nu chi biyieninle lhe ge nu chi ugía lele lhe. Gwalodo tisa ge ka nuní lhe gwalodúna le ge nu ruinle-na nna gwaleyeki lo neda ge Tata Do Yebáha. Ganna abíba se'e tennále, la'ania nna iyyaba lele isiaya gele attiba ttu ubana labí yule nukaxa isiana. ⁴ Ttaka lhe'esi Sardis-na gwa se'eruba attu chupa ka benne labí chi bitsigake uinke nu satsa. Ka benne-na nuná gwetenalhake neti ukuke xo sitsi, kumu lake nuná gwa ralhake tsekike len neti. ⁵ Ka nu dhaakana tse'e tsitsikana lo neda kia, ka nuha gugukugabaa kana xo sitsi nna labí oxía lákani lo libru ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arlo Tata kiahá. Anágaba neti, arlo Tata kiahá lhe arlo ka anjeli geeha lhe gwadígaba ro'a deki gwa ankabiabati kana. ⁶ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi'ani Espírituha ka benne ria leke neti.”

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se'eke lhe'esi Filadelfia

⁷ 'Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se'eke lhe'esi Filadelfia. Usi ke: “Aní ra Jesús benne gwalíga anke Cristuha lhe benne chi riesini Tata Do Yebáha kini ake gebie. Benneha denie yagwi ge David benne unnabiaha. Benneha tti ridhalie, lanú nu aka geni ottona, tti rodheabie nna lanú nu aka geni idhalina. ⁸ Neti gwa yubaa iyá nu

ruinle. Gwaluyúruuga. Neti chi udhalia neda gele, lanú nu aka geni ichúna lole. Meskiba labí ixele raka, ttaka gwa bedobale tisa ge nu xpeya le lhe labí chi bedhanle a ria lele neti lhe. ⁹ De nuha nna ka nu ankakana ge Satanás; delába nu xxegwiha, ka nuha rákana: ‘Ri’itu ankatu nu Israel’, ttaka labí liikinna deki chi ankakana benne chi bekwe Tata Do Yebáha, ruinba lekani, ka nuná neti unia ki itakana udú xibikani arlole. Aníha kini tte dákinna deki gwa rakabati gele. ¹⁰ Kumu gwa bedobale tisa kia tti xpeya le: Gwalutto gwaluchía, bittu udhanle neti, de nuha nna neti guyúbaa le tti isia sá uyú iyá ka benne se’e yiesi lo yu-ni elha disa ganna chi ku’a ke prueba. ¹¹ Neti chi tte esiaya. Gwaltse’e tsitsi lo neda kia kini anuttu nu kuana nu ralhale dhile. ¹² Nu dhaana dhu tsitsina lo neda kia, neti nna gwinbaa kini akana ttiba ttu betubi ge yotu ge Tata Do Yebaa benne anke Diosi kiahá. Ttu tsaba labíru eriana lhe’e yotuha lhe anágaba udelhagabaa lá Tata Diosi kiahá lhe’e lastoni lhe lá yiesi geeha lhe, delába Jerusalén kubíha, yiesi nu iriana dana yebáha lhe anágaba neti udelhagabaa lá kubi kia lhe’e lastoni. ¹³ Nu gwa sia nagani, udo nagani ge nu rigixxi’ani Espírituha ka benne ria leke neti.”

Yetsi-ni udhelha Juan-ni len ka benne chi ria leke Jesús-ni se’eke lhe’esi Laodicea

¹⁴ ‘Bengaba yetsi-ni nna udhelha na ge anjeli ruyúe ka benne chi ria leke neti se’eke lhe’esi Laodicea. Usi ke: “Aní ra Jesús benne tee lábíe Amén, benne rigixxi’abie ge Tata Do Yebáha attiba ankaba geni lhe rinnebie nu ankaba gwalí

lhe, benne bengabe len Tata Do Yebáha iyá tte nu se'e yiesi lo yu-ni lhe iyá tte ka nu sia yebáha lhe, ¹⁵ benneha ree: Neti gwa yubaa nu ruinle. Yubaa labí ankale idilha, nigaba sa'a tú, labí tuttíru chi bedhanle a ria lele neti lhe nigaba a riaru lele neti itú iki itú lele. ¡Kwadila tuttíru udhanle a tsiaru lele neti o kwadila itú iki itú lele tsia lele neti! ¹⁶ Ttaka kumu yu'u ttu akába lele ria lele neti, de nuha nna ebeaba ro'a le nna ku'unabaa le. ¹⁷ Lebi'i rale: 'Ri'itu ankatu nu tee getu. Yalhá lhe'e rariana ri'itu; labí bi riyasintu'. Ttaka labí rite denle deki arlo Tata Do Yebáha ankabale benne dii lhe benne lo xua lhe benne tuntu lhe labí elha gwedeaka lasi gele tee. Tti ilákin benne le, la'ania nna innáke: 'Karusi'ile.' ¹⁸ Laxkala rigixxi'ania le, len neti gwaltá gwaligo'o oru taga'a nu chi beyarina de chi beriana lo gi. Aníha kini akale nu gwalíga tee gele. Lhe anágaba len neti gwaltá gwaligo'o xo sitsi ki ukule. Aníha ki udheana lo elhittu gele de tuntule. Lhe len neti gwaltá gwaligo'o ramedí ki ka'a lole ki ilenle. ¹⁹ Iyába ka nu rakati gekani rigisaa kana lhe rulisaa kana kini uinkana latsiru. De nuha nna lebi'i gwaleyeki gwalodo lele Tata Do Yebáha lhe gwalodúna le ge nu ruinle lhe. ²⁰ Gwaluyúruuga. Ne neti dua ro'o puerta-ni rinnea. Ganna nuxa iyieninna kia nna idhalina, neti nna ga'aya ata donaha ki go irse lenia na. ²¹ Nu dhaana dhu tsitsina lo neda kia, nuha gugwebaa na lo neda ki dhona len neti lo xxila ata rinnabiayaha ttiba neti chi udáya nna chi doa len Tata kiaha lo xxila ata rinnabieha. ²² Nu gwa sia nagani, udo nagani ge

nu rigixxi'ani Espírituha ka benne ria leke neti.”

4

Juan-ni bela'anie yebáha nna bilánie ka benne rudú xibike arlo Tata Do Yebáha

¹ Iki de nuha nna tti bela'ati ttu puerta yebáha du yali-na lhe biyienti tsi'i benne unnebie len neti sisi'a tteha. Idisaba biyienti tsi'e attiba riyieni ge ttu trompeta, benneha rabie neti:

—Ugwapi nii kini neti nna ule'enia lu iyá nu chi dabiga aka.

² Looraha tteba nna bisia Espíritu ge Tata Do Yebáha latia. Tti yu'u Espírituha latia nna bela'ati xxila du yebáha do ttu benne rinnabie loni. ³ Benne dobie lo xxilaha raka galhabe ttiba raka íyya ragalha nu tee lání jaspe o nu tee lání cornalina, nna abi'iba ata doeha yeki ttu yetti lhaa raka galhabana ttiba íyya nu tee lání esmeralda. ⁴ Abi'iba ata do benne rinnabiaha se'e a ttaperua (24) ka xxila. Lo ka xxilaha nna sia ttaperua (24) ka benne benneola rinnabiagabake. Ka benneha nukuke xo sitsi nna yu'u ikike ka corona ge oru. ⁵ Ata du xxila do benne rinnabiaha, rapí edha lhe ru'u be lhe ratsa lhe. Arlo xxila ata doeha nna ralha iki gasi ka ya nalha gi. Ka ya nalha giha ankakana gasi ka espíritu rixúke lo sina ge Tata Do Yebáha. ⁶ Arlo ata doeha re ttiba ttu indatoo, iyya gwanaba raka loni de anka xxattana yaa.

Chubaa ata du xxila do benne rinnabiaha, abi'iba kwe'e xxilaha se'e ttapa ka nu anka bani. Lo kwe'ebakani sia xxatta iyya lokani. ⁷ Nu du sisi'a tteha ankana ttiba ttu beesi, nu berupaha

nna ankana ttiba ttu gwirri, nu beyonnaha nna anka loni ttiba lo ttu benne, nu betapaha nna ankana attiba ttu bedhía diana lo be. ⁸ Iyába ttapa ka nuha, ttu ttukana sia xxupa xxupa xxilakani. Lo kwe'eba ka xxilakaniha sia xxatta iyya lokani nna bittuba rudú siikana, rela resába rinnekana rákana:

Tata Do Yebaa benne ankalu Xxanatu lhe benne ra tsitsi xxatta lelu lhe,

lu ankalu benne le'a lhe benne nari xú, labí tulha ruinlu lhe ankalu benne chí riesi lhe.

Lu ankalu benne dolu ttuha-li lhe benne dolu nnanna lhe.

Anágaba ankgabalulu benne dholu nu si daa lhe.

⁹ Ka nu anka bani ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha nna rugwekana ixkixaru benne doe lo xxila ata rinnabieha, delába benne dobie ttu dia liiha, nianna rákane: “¡Xxeniba ra lelu!” ¹⁰ Kua rábakana aníha, ttaperua (24) ka benneolaha nna riyetta ttebake rudú xibike arlo benne do ttu dia liiha nna rutsá loke bie. Nianna tti ribeake ka corona gekeha nna rudelhake ka nuha arlo benneha nna ráke bie:

¹¹ Tata, benne ankalu Xxanatu lhe ankalu Xxudi do yebáha getu lhe,

lu ralhalu inná xxeni lelu,

lhe udú xibi ka benne arlolulu lhe.

Anágaba ralhalu akalu benne inná tsitsi lelu lhe, kumu kwinalu benlu iyá tte nu se'e,

lhe kwinalu uka lelu kini se'ekana lhe uka xxekana lhe.

5

Benne anke Neru toha, benneha ralhe idhalie lo yetsiha

¹ Nianna tti bela'ati benne doe lo xxila ata rinnabieha, daka ná benbie denie ttu yetsi tubi-na. Lo kwe'eba yetsiha dia letra. Ro'o yetsiha ata riluxa retubinaha, niha taa gasi ka sellu kini abittu rugwelhakana iyali loni. ² Bela'agabati ttu anjeli ra xxeni lebie, unnebie idisa, ree:

—¿Nú benne ralhe kuabie ka sellu taa ro'o yetsi-ni lhe idhalie loni lhe?

³ Ttaka ni yebáha lhe ni yiesi lo yu-ni lhe nigaba lhi'u yuha, labí bisela ttu benne dika idhalie lo yetsiha lhe nigaba ulabe nu dia loni lhe. ⁴ Neti nna yalhá ribesia dua kumu benne dika ralhe idhalie lo yetsiha lhe ulabe nu dia loni lhe, lanú bisela. ⁵ Ttaka ttu ka benneola sela lhe'e ka benne ttaperuaha, (24) rabie neti:

—Bittu kwesilu. Biyúruga, benne rákana Beesi, delába benne anke xi'in ttu ka benne datiake Judá lhe datiagabe David-ni lhe, benneha chi udaabie lo ka nu a raka uyúkane nna labie ralhe kuabie gasi ka sellu taa ro'o yetsi-na lhe idhalie loni lhe.

⁶ Nianna tti bela'ati lagwi ata du xxila do benne rinnabieha lhe lagwi ge ttpa ka nu anka baniha, delába ka nu rula'a attiba rule'e ka nimala lhe lagwi ge ka benneolaha, niha du ttu Neru to. Neru toha rule'ena attiba ttu neru chi bettikana nna sia gasi sitta ikini lhe sia gasi ka iyya loni lhe. Ka nuní anakana gasi ka espíritu rixú lo sina ge Tata Do Yebáha. Ka espíritu-ni nuha udhelhe itú tte yiesi lo yu-ni. ⁷ Nianna tti ubiga benne anke Neru toha bedaxxue yetsi den ná ben benne doe lo xxila ata rinnabieha. ⁸ Tti bedaxxue yetsiha,

itapaba ka nu anka baniha lhe iyába ttaperua (24) ka benneolaha, biyettake bedú xibike arlo benne anka Neru toha. Ka benneha denke ttu ttu ka arpa rudhesike lokani lhe denke ka copa anakana ge oru, saa tíba lhe'ekani yala. Yala denkeha nuha rigu'inna ka tisa rilhapi ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha, ⁹ nna rulhake ttu le'a kubi, ráke:

Benne ankalu Neru to, lu ralhalu udaxxulu yetsi-ni

nna itsúlu ka sellu taa ro'in-ni,

kumu lu bettikana lu nna len reni gelu-na chi uyo'olu

iyá looba ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yuha,

lhe ka benne rinne iyá looba tisa, kini akake ge Tata Do Yebáha.

¹⁰ Lu benlu ki akake ka nu rinnabia lhe akake ka bixxudi lhe,

kini ixúke len Tata Do Yebaa geri'iha,

lhe innabiake yiesi lo yuha lhe.

¹¹ Nianna tti bela'ati nna biyienti tsi'i ixé juisiru ka anjeli se'eke abi'iba kwe'e xxila ata do benne rinnabiaha lhe kwe'e ttapa ka nu anka baniha lhe kwe'e ka benneolaha lhe, ¹² rinneke idisa ráke:

¡Neru to bettikanaha,

benneha ralhe inná tsitsi lebie

lhe dhie elha tse rute Tata Do Yebáha

lhe anágaba ralhe ake benne yuu

lhe ake benne ruin tsitsi

lhe ake benne udú xibiri'i arloe

lhe anágaba ralhe inná xxeni lebie

lhe ilhapiri'i tisa lenbie lhe!

¹³ Nianna tti biyienti rinne iyá xea ka nu ben Tata Do Yebáha se'e yiesi lo yu-ni lhe ka nu se'e lhi'u yuha lhe ka nu reki lhi'u lhe'e indatooha lhe anágaba ka nu se'e yebáha lhe, iyába ka nuni rákana:

Benne doe lo xxila ata rinnabie-na lhe benne anke Neru to-na lhe,
ka benne-na nuná ralhake inne tseri'i geke
lhe udú xibiri'i arloke.
Lhe anágaba lake nuná akake ka benne dika inná xxeni leke
lhe inná tsitsi leke ttu dia lii lhe.

¹⁴ Ttapa ka nu anka baniha, delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha nna rákana:

—Amén.

Ka benneolaha nna bedú xibike nna rutsá loke benne anke Neru toha lhe benne doe lo xxilaha lhe.

6

Benne anke Neru toha utsúe xxupa ka sellu taa ro'o yetsiha

¹ Nianna bela'ati utsú benne anke Neru toha ttu ka sellu taa ro'o yetsiha. Nianna tti biyienti unne ttu ka nu ttapa anka baniha; delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha, nuha rana:

—Utá belanni.

Tti unne nuha, tuttíruba uyu'u be.

² Nianna tti bela'ati ttu kwayu sitsi. Nu dona kwe'e nuha denna ttu badi nna begwekana na ttu corona nna rigitta rebaaba leni biriana diana ki dhaana lo ka nu itilha lennaha.

³ Tti utsú benne anka Neru toha sellu nu berupa taa ro'o yetsiha, nianna biyienti unne attu ka nu anka baniha, unne nu berupa, rana:

—Utá, belanni.

⁴ Nianna tti bela'ati biria ttu kwayu xiná tú. Nu dona kwe'e nuha nna begwekana na ttu espada xeni lhe begwegabakana na lo neda kini lana uinna kini abittu aka uyú luesi ka benne se'e yiesi lo yu-ni lhe uinna ki utti luesike lhe.

⁵ Tti utsú benne anke Neru toha sellu nu beyonna taa ro'o yetsiha, nianna biyienti unne ttu ka nu anka baniha, unne nu beyonnaha, rana:

—Utá, belanni.

Nianna tti bela'ati ttu kwayu yadhi. Nu dona kwe'e nuha denna ttu xia libra. ⁶ Lagwi ge ttapa ka nu anka baniha nna biyieni tsi'i ttu benne rabie nu do kwe'e kwayuha:

—Ttu kiluruba xuxtila o tsunna kiluruba xua cebada dhi ka benne ge ttu sá sina, ttaka seti-na lhe vinu-na lhe bittu ugalhalu ka nuná.

⁷ Tti utsú benne anke Neru toha sellu nu betapa taa ro'o yetsiha, nianna biyienti tsi'i ttu ka nu anka baniha, unne nu betapaha, rana:

—Utá, belanni.

⁸ Nianna tti bela'ati ttu kwayu kuchuchi. Nu dona kwe'e nuha tee lání Elhutti. Kwe'e Elhuttiha nna danalha tteba nu tee lání Belha'a Chulha. Ka nuní uxíkana lo neda kini uttikana ttu lisia ka benne se'e yiesi lo yu-ni len espada lhe uinkana kini gattike ubina lhe anágaba uttikana ke len isagwe lhe len ka nimala ruin satsa reki yiesi lo yu-ni lhe.

⁹ Tti utsú benne anke Neru toha sellu nu gayu taa ro'o yetsiha, nianna tti bela'ati daa ttu bekú yebáha. Xani'a bekúha nna bela'ati du'uya ka benne bettikana ke de rekike ugixxi'a ka tisa ge

Tata Do Yebáha lhe de labí bedhanke utixxi'ake ge Jesucristuha. ¹⁰ Ka benneha rinneke idisa ráke:

—Tata Xisi to, lu ankalu benne le'a lhe benne ruinlu nu anka gwalí lhe. ¿Nukala uinlu elha uxtisi ge ka nu se'e yiesi lo yuha kini okixalu kana ge elhutti getu-ni?

¹¹ Nianna begwe Tata Do Yebáha ttu ttu ka benneha xo sitsi geke ki ukuke, nianna tti ree ke:

—Kwedale attu satti to axtaliba ganna chi beda'a ka betsi to geleha gattike attiba bettikana le. Ka benneha ankagabake ka benne rixúke lo sina kia attigaba lebi'i.

¹² Tti utsú benne anke Neru toha sellu nu xxupa taa ro'o yetsiha, nianna tti bela'ati bixú idí. Tatubisa-na nna yadhi teaba beyake ttiba ttu lari yadhi eruloo. Nanto beo-na nna xiná reniba beyake. ¹³ Ka beli sia yebáha nna ubinnikana lo yu ttiba riginni ka higu sia lo ttu yaga tti rukubi ttu be idí yagaha. ¹⁴ Yebáha nna betesina attiba retesi ttu yieti, aníha-ba betesina nna iyába ka i'iya lhe ka yu se'e lagwi indatooha beseabakana ata siakanaha. ¹⁵ Ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni nna bekatsiba lokani lhe'e ka belea lhe lhe'e ka íyya sia iki ka i'iya-na, itupa lenkana ka nu ra xxeni lekani lhe anágaba ka nu loni ge ka soldaduha lhe iyágaba ka nu tee xxatta gekani, lhe anágaba ka nu ra tsitsi lekani lhe iyá ka nu to'okana lo sina ge ka xxanakani lhe anágaba ka nu abittu to'okana lo xxanakani lhe. Iyába ka nuní bekatsi lokani. ¹⁶ Nianna rinnekana

rulisakana ka i'iya-na lhe ka íyya-na lhe, rákana ka nuha:

—¡Gwaliginni ikitu! ¡Gwalukatsi ri'itu kini abittu ilen benne doe lo xxila ata rinnabieha ri'itu lhe kini lhaatu lo elha disa tsitsi ute benne anke Neru toha de risa'a xxattanie! ¹⁷ Kumu chiba bisia sá ute benneha elha disa ge ka benne de risa'a xxattanie nna lanú nu dhaana uchiana lo elha disaha.

7

Ttu gayua chua bixxi ttpa mili (144,000) ka benne Israel uren sellu lo xeake

¹ Iki de nuha nna bela'ati ttpa ka anjeli se'eke itapa laduba ge yiesi lo yu-ni. Se'eke ki udheake be daa itapa laduba geni kini abittu uxunni be yiesi lo yu-ni lhe kini abittu uxunni be lo indatooha lhe. Anágaba lo ka yaga-na, bittugaba uxunni be lokani. ² Nianna bela'agabati attu anjeli ugwapie daka ata riria tatubisa-na denie sellu ge Tata Do Yebaa benne anka baniha nna uresi'anie idisa adí ka anjeliha, delába ka benne ttpaha, ka benne chi uxíke lo neda kini uinke leeni yiesi lo yu-ni lhe uinke leeni lo indatooha lhe. Nianna rabie ka benneha:

³ —Bittu bi udhakaxxile indatoo-na lhe yiesi lo yu-na lhe ka yaga daa loin-na lhe axtaliba ganna chi ulekiri'i sellu lo xea ka benne rixúke lo sina ge Tata Do Yebaa geri'iha.

⁴ Nianna tti biyienti balhaxa ka benneha uren sellu lo xeake: ttu gayua chua bixxi ttpa mili (144,000) ka benneha uren sellu lo xeake. Iyába tsi'inu (12) kwe ka benne datiake benne tee lábie

Israel, iyába ka benneha nuha uren sellu lo xeake,

⁵ delába tsi'inu (12) mili ka benne datiake Judá, nna tsi'inu mili ka benne datiake Rubén, nna tsi'inu mili ka benne datiake Gad.

⁶ Anágaba tsi'inu mili ka benne datiake Aser, nna tsi'inu mili ka benne datiake Neftalí, nna tsi'inu mili ka benne datiake Manasés,

⁷ nna tsi'inu mili ka benne datiake Simeón. Anágaba tsi'inu mili ka benne datiake Leví, nna tsi'inu mili ka benne datiake Isacar,

⁸ nna tsi'inu mili ka benne datiake Zabulón, nna tsi'inu mili ka benne datiake José.

Anágaba tsi'inu mili ka benne datiake Benjamín.

Ixe juisiru ka benne se'eke arlo Tata Do Yebáha

⁹ Iki de nuha nna tti bela'ati ixé juisiru ka benne. Ka benneha labí dhaari'i ibabinri'i ke. Ankake iyá loo lhe dáke lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni, lhe rinneke iyá looba tisa lhe. Ka benneha se'eke arlo xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie lhe arlo benne anke Neru toha lhe. Nukuke xo sitsi nna se'eke denke dina ¹⁰ nna rinneke idisa ráke:

¡Tata Do Yebaa getu, benne dolu lo xxila ata rinnabialu-na,

lhe lu benne ankalu Neru to lhe, lebi'i nuná bodilále ri'itu lo elha disa gwatetuha!

¹¹ Iyába ka anjeli se'e abi'iba ata du xxila do benne rinnabiaha lhe abi'iba kwe'e ka benneolaha lhe abi'iba kwe'e ttapa ka nu anka baniha lhe, delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha, ka benneha bettudhi loke axtaba lo yu arlo xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie, nianna betsá loke bie. ¹² Nianna tti ráke:

¡Amén! Tata Do Yebaa getu,

kwinalu nuná ralhalu inne tsetu gelu
 lhe ra xxeni lelu
 lhe kwinalu ankalu benne yuu
 lhe ankalu benne dika ugwetu lu ixkixaru
 lhe anágaba kwinalu nuná ralhalu udú xibitu
 arlolu
 lhe lu ankalu benne ra tsitsi lelu
 lhe ruín tsitsilu lhe.
 Ttu dia liiba ankalu aná xa Tata Do Yebaa getu.
 Amén.

¹³ Ttu ka benneolaha nna unnaba tise neti, ree:
 —Ka benne nukuke xo sitsi se'e nii, ¿nú benne
 ka benne-ni lhe gá dáke lhe?

¹⁴ Neti nna bekabia gebie, xpeye:

—Lu gwa yúbalu xa tata.

Benneha nna bekabie kia ree:

—Ka benne-ni nuní chí uláke lo elha disa
 tsitsiha nna chí utí xoke, botsitsike kana len reni
 ge benne anke Neru to-ni. ¹⁵ De nuha nna se'eke
 arlo xxila ata do Tata Do Yebaa-ni rinnabie nna
 rela resába rixúnie ke lhe'e yotu gebie-ni. Tata
 Do Yebaa-ni, benne doe lo xxila ata rinnabie-ni,
 benne-ni doe lenke ruyúe ke. ¹⁶ Labíru ituin ka
 benne-ni, nigaba ebisike inda, lhe nigaba goru
 ubisa latike, lhe nigaba akarukanie ubisa lhe.
¹⁷ Kumu benne anke Neru to du lagwi ata du
 xxila do benne rinnabia-ni, labie nuní tsekie loke
 uyúe ke ttiba ka neru to-na. Labie ichebie ke ata
 sia inda nu utena elha nabani geke ttu dia lii nna
 Tata Do Yebaa-ni unie kini abitturu kwesike.

8

*Benne anka Neru toha utsúe nu gasi sellu taa
 ro'o yetsiha*

¹ Tti utsú benne anke Neru toha sellu nu gasi taa ro'o yetsiha, siiba beyaka yebáha ttiba ttu medi ura. ² Nianna tti bela'ati gasi ka anjeli se'eke arlo Tata Do Yebáha nna begwekana ke gasi ka trompeta. ³ Iki de nuha nna bisia attu anjeli nna udúe ata daa bekú ge oruha. Bekúha daana arlo xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie. Anjeliha denie ttu besí ankana ge oru nna begwekane ixeniru yala ki ku'ubie lo bekúha. Aníha kini isela yalaha ka tisa rilhapi iyá ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha. ⁴ Anjeliha denie besíha nna riria seni ge yalaha lhe'eni nna rapi seniha risinna arlo Tata Do Yebáha itupa len ka tisa rilhapi ka benne chi ankake gebie. ⁵ Nianna tti bedaxxu anjeliha besíha nna ulu'e bexura gi sia lo bekúha lhe'eni nna bedelhe na yiesi lo yu-ni. Nianna udulo tteba utsa yiesi lo yu-ni lhe uyu'u be lhe ugwapi edha lhe bixú lhe.

Ka anjeliha bekwesike ttapa ka trompetaha

⁶ Gasi ka anjeliha, delába ka benne denke gasi ka trompetaha, ka benneha bese'e tse ttebake kini ukwesike ka nuha.

⁷ Anjeli du sisi'a tteha bekwesie trompeta geeha, nianna biginni tteba gi yiesi lo yu-ni lhe ure iyya lhe. Ka nuha chixxikana reni. Nianna tti bite yiesi lo yu-ni, a lattiba a uka salhena bite, itupa ka yaga lhe ka ixxi lhe iyá ka nu ya'a daa loni lhe.

⁸ Anjeli berupaha nna bekwesie trompeta geeha. Nianna lhe'e indatooha biginni ttiba ttu i'iya barto ritena ralha lhalhabana nna a lattiba a uka salhe indatooha beyaka reni ⁹ lhe a lattiba a

uka salhe ka nu reki lhe'e indatooha uttikana lhe a lattigaba a uka salhe ka barcu reki lo indatooha bise'e lookana.

¹⁰ Anjeli beyonnaha nna bekwesie trompeta geeha. Nianna yebáha-li biria ttu beli xeni biginnina yiesi lo yu-ni ritena nna ralhana ttiba ralha iki ttu ya nalha gi. Ubinnina lo ka yoo lhe lo ka dina lhe, a lattiba a uka salhe ka nuha ubinni beliha lokani. ¹¹ Beliha tee lání Nu Anka Ilhá nna a lattiba a uka salhe ka indaha beyakakana ilhá. De beyaka ka indaha ilhá nna ixeba ka benne uttike de u'uyake nuha.

¹² Anjeli betapaha nna bekwesie trompeta geeha. Nianna tatubisa-na lhe nanto beo-na lhe ka beli-na lhe, a lattiba a uka salheke uxí xueke. De nuha nna a lattiba a uka sa salha'a loke bechulha. Laxkala resáha a lattiba a uka salhena beyaka chulha lhe aníha-gaba beyaka relaha lhe.

¹³ Nianna tti bela'ati ttu bedhía diana ridúna gwetsáli nna biyienti idisaru rinnena, rana:

—¡Gwalíchiru le ka benne se'e yiesi lo yu-na!
¡Karusi'iruke! ¿Bí sateke ganna chi uresi'a ka trompeta riyasa ukwesi a tsunna ka anjeliha?

9

Anjeliha bekwesie trompeta nu gayuha

¹ Anjeli gayuha bekwesie trompeta geeha. Nianna tti bela'ati ttu beli do yebáha ubinnina yiesi lo yu-ni nna uxína yagwi ki idhalina ro'o belha'a chulhaha. ² Tti udhalina ro'o belha'a chulhaha, ro'o nuha biria seni ttiba seni riria iki ttu ornu barto. Tatubisa-na nna tuttíruba bechulha loe lhe tuttíruba bechulha lo bea-na de ure xxatta seni riria lhe'e belha'aha. ³ Lhe'e

seniha nna chixxi ttiba ka uxxaru. Ka nuha ugwadhikana yiesi lo yu-ni nna uxíkana lo neda kini kisi'akana ttiba rigisi'a ka ro'o chupa-na tti rugwekana ttu benne. ⁴ Ka uxxaruha ukakana mandadu kini abittu bi udhakakana ka ixxi binni lhe ka yaga lhe iyá nu ya'a tee yiesi lo yu-ni lhe, sinuki suna ka benne abittuba chi reni sellu ge Tata Do Yebáha lo xeake, suna ka benneha-ba kisi'akana. ⁵ Labí uxíkana lo neda kini tuttúru uttikana ka benneha, suna ugwebakana ke elha disa tsitsi delo gayu beo, nna elha disa uyúke ge ka nuha, akana attiba elha disa ruyú ttu benne ttxka rugwe ttu ro'o chupa bie. ⁶ La'ania nna ka benne kisi'a ka uxxaruha ke, yalhá uinke egila leke ki gaxasina gattike, ttaka labí aka gattike, lhe yalhá aka leke gattike, ttaka labí isia elhutti geke.

⁷ Ka uxxaruha rule'ekana ttiba rule'e ka kwayu chi se'e tsekana kini tsiakana utilha. Iki ka uxxaruha yu'u ttiba ka corona ge oru. Lokani nna anka ttiba lo ka benne. ⁸ Itsa ikikani nna ankana ttunna ttiba itsa iki ka nuila-na, nna ka layakani nna ankakana tutsa ttiba laya ka beesi-na. ⁹ Ro'o lastokani nna taa ttiba ttu iyya bata ankana tsitsi. Lhe'e xxilakani nna ru'u be ttiba ru'u be ge ka carreta na'aya ixé ka kwayu dia utilha. ¹⁰ Sia xubankani lhe sia lhiatsakani ttiba sia lhiatsa ka ro'o chupa-na. Lo xubankaniha do gwetía gekani nna len ka nuha ugwekana ka benne elha disa tsitsi delo gayu beo ¹¹ nna do ttu nu rinnabiana kana, delába nu anka xxana belha'a chulhaha. Len tisa hebreo tee lání Abadón nna len tisa griegu nna tee lání Apolión. Tisa-ni dienna innána nu rutse'e loo.

¹² Chiba ute elha disa nu sisi'a tteha, ttaka si dala a chupa ka elha disa.

Anjeliha bekwesie trompeta nu xxupaha

¹³ Anjeli xxupaha bekwesie trompeta geeha. Nianna biyienti tsi'i ttu benne biriana itapaba ka isquina ge bekú ge oruha, delába bekú nu daa arlo Tata Do Yebáha. ¹⁴ Tsi'i benne unneeha ree anjeli den trompetaha:

—Udhasi itapa ka anjeli xika ro'o yoo xeni nu tee láni Eufrates.

¹⁵ Nianna tti bedhasi benneha itapaba ka anjeliha kini ka anjeliha nna uttike ka benne se'e yiesi lo yu-ni, a lattiba a uka salhe ka benneha uttike. Kumu ka anjeliha chi se'e tseke kini uinke nuní ganna chi bisia ura lhe ganna chi bisia sá lhe ganna chi bisia beo lhe ida lhe. ¹⁶ Chupa gayua millón ka soldaduha biyienti raka. Ka nuha siakana kwe'e ka kwayu.

¹⁷ Bela'ati ka kwayu lhe bela'ati ka soldadu sia kwe'e ka nuha. Ka soldaduha taa ro'o lastokani ka iyya bata anakana xiná tú ttiba belha ge gi lhe anakana azul ttiba íyya nu tee láni jacinto lhe anakana yatsi ttiba azufre. Iki ka kwayuha nna anka ttiba iki ka beesi nna ro'okani nna riria gi lhe seni lhe azufre lhe. ¹⁸ Nu riria ro'o ka nuha, delába giha lhe seniha lhe azufreha lhe, ka nuha anakana ka elha disa nu uyú ka benne se'e yiesi lo yu-ni. A lattiba a uka salhe ka benneha betse'e loo ka nuha, ¹⁹ kumu gwetía ge ka kwayuha dona daka ro'okani lhe anágaba dona daka lo xubankani lhe. Kumu ka xubankaniha anakana ttiba ka belha-na nna len ikikaniha rigisi'akana ka benne.

²⁰ Ka benne bexxaha, ka benne labí uttike len ka elha disa chi uteha, ka benneha labí bedhanke, sa ruinbake nu abittu anka tse lhe labí bedhanke, sa rudúba xibike arlo ka espíritu xxegwiha lhe arlo ka nu labí gwalíga ankakana diosi lhe, delába ka nu ankakana ge oru lhe ge plata lhe ge bronze lhe ge íyya lhe ge yaga lhe. Ka diosiha labí rilákinna, nigaba a riyienkinna, nigaba a ridákana. ²¹ Ka benne bexxaha bittugaba bedhanke ruinke elhutti, nigaba a bedhanke ruinke elha gwesá, anágaba nigaba a bedhanke risáke nu subi subi, lhe nigaba a bedhanke rilanake lhe.

10

Anjeli den yetsi toha

¹ Nianna bela'ati attu anjeli ra xxeni lebie ugwadie dabie yebáha. Abi'ibe rilhi bea nna daa ttu yetti lhaa ikie. Lobie nna raka galhaba ttiba raka lo tatubisa-na nna ka ni'abie nna ankakana ttiba belha ge gi. ² Den nábie ttu yetsi chika'a to du yali loni. Benneha bedú ni'a benbie lo indatooha nna ni'a yattie nna bedúe na lo yu bisiha. ³ Nianna tti uresi'abie idisa, betuxxue ttiba rutuxxu ttu beesi. Tti uresi'eha nna biyieni utsa gasi libe. ⁴ Iki de chi beyaka utsa gasi libeha, neti nna chi bedo tsea kini unia lo yetsi nu ra nu uyu'u beha. Nianna biyienti tsi'i ttu benne yebáha, ree:

—Ulu'uba lelu nu biyieninlu-na, bittu udolu na lo yetsi.

⁵ Anjeli benne bela'ati du ttu lha'a ni'abie lo yuha lhe lo indatooha lhe, benneha ulhidha ná

benbie yebáha ⁶ nna bedettie lá benne do ttu dia liiha, delába benne benie yiesi lo yu-ni lhe yebáha lhe indatooha lhe iyá tte nu se'e lokani lhe. Benne do ttu dia liiha nuha bedetti anjeliha, tti ree:

—Eru Tata Do Yebáha, labíru isá riyasa chi tte aka nu teeki aka. ⁷ Ganna chi bisia sá iyieni tsi'i trompeta ukwesi anjeli benne gasiha, la'ania nna uin Tata Do Yebáha nu chi ga'anie aka nu labí yu ka benne. Uinbe ttiba chi utixxi'anie ka benne bixúke lo sina geeha, delába ka profetaha.

⁸ Nianna tti bedeyienti tsi'i benne unne yebáha attu libe, rabie neti:

—Ugía nna bedaxxu yetsi yali loni nu den anjeli du ni'e lo indatooha lhe lo yu bisiha lhe.

⁹ Neti nna ugía ttebaa ata du anjeliha nna xpeye:

—Bete yetsi to-na len neti.

Benneha nna rabie:

—Bedaxxu na nna uto na. Lhe'e tu'elu-na tsanninlu sachena ilhá, ttaka ro'olu nna eyo'ona ixixxi tú ttiba nu xixxi ge biasera.

¹⁰ Nianna bedaxxua yetsi to yu'u lasi ná anjeliha nna tti utoa na, ixixxi túba beyo'ona ro'a ttiba nu xixxi ge biasera, ttaka iki de chi utoa nuha, ilhá túba gwachena lhe'e tu'ea. ¹¹ Nianna rabie neti:

—Teeki kixxi'alu attu libe nu chi ga'anna sate ixé ka benne, delába nu sate iyá loo ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni lhe ka benne rinneke iyá looba tisa lhe ka nu rinnabia ge yiesi lo yu-ni lhe.

11

Tata Do Yebáha ridhelhe chupa ka benne kini kixxi'ake ka tisa geeha

¹ Iki de nuha nna betekana ttu iyyaxtila len neti. Iyyaxtilaha rixúna kini rurixxibiari'i lenna. Nianna tti ra Tata Do Yebáha neti:

—Ugía gwarixxibia yotu kiahá lhe berixxibia bekúha lhe. Belabagaba balhaxa ka benne yu'uke rudú xibike lhe'e yotuha lhe. ² Lali'a yotuha labí urixxibialu kumu chiba betea nuha len ka nu abittu ria lekani kia. Ka nuha tsekikana niha nna udhakabakana yiesi le'a kiahá attiba rakaba lekani delo chua bixxi chupa (42) beo. ³ Neti nna idhelhagabaa chupa ka benne kini kixxi'ake ka tisa kiahá delo ttu mili chupa gayua bixxi gayuna (1,260) ubisa, delába chua bixxi chupa (42) beo. Ka benneha nna ukuke xo ttipa geke nu unna liina deki du si'i leke.

⁴ Ka benne chupa kixxi'ake ka tisa ge Tata Do Yebáha, ka benneha nuha raxxína ke len chupa ka ya olivu lhe chupa ka candeleru ka nu sia arlo Tata Do Yebaa benne anke Xxana yiesi lo yu-ni. ⁵ Ganna nuxa bixa udhakana ka benne chupaha, ka benneha nna kwea tteba ro'oke belha ge gi kini belha ge giha uttena ka nu abittu raka uyúkana ke, kumu aní teeki gatti nuxa bixa udhakana ka benneha. ⁶ Ka benne chupaha gwa teeba lo neda geke udheake yebáha kini abitturu iyya aka, laka rekike ugixxi'a nu raka le Tata Do Yebáha una ka benne lhe gwa tegaba lo neda geke ki eyoinke iyá ka indaha reni lhe gwa tegaba lo neda geke ki ugweke iyába nu

se'e yiesi lo yu-ni bixaba elha disa lhe balhaxaba lidú aka leke lhe.

⁷ Ganna chi uluxakanie utixxi'ake ka tisaha, la'ania nna nimala bartoha nu iria lhe'e belha'a chulhaha, itilha lenna ke nna dhaaba nuha loke, nianna tti uttina ke. ⁸ Tsunna ubisa nalha dhu'uya ka benne yattiha lagwi ge yiesi ra xxeni leniha, yiesi ata betákana Jesús benne anke Xxanakeha lo ya kurusiha. Yiesiha raxxína na len Sodoma o Egipto ⁹ nna ka benne anka iyá looba se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni lhe ka benne rinneke iyá looba tisa lhe, ka benneha ilákanie ka benne yattiha dhu'uyake niha, nna labí dhielhake igatsi ka benneha. ¹⁰ Ka nu se'e yiesi lo yu-ni nna edeakalakinna de chi utti ka benne chupaha. De elha gwedeaka lasi nna kwentaba ugwe luesikani bixaba nu tse, kumu de chi utti ka benne betsetsi xxattakanie lekaniha.

¹¹ Ttaka iki de chi gwa dona tsunna ubisa nalhaha, Tata Do Yebáha nna belhidha benbe ka benne chupaha nna beyaka benbake attu libe. Iyába ka nu use'ekana begiakana ka benneha usi xxattakinna. ¹² Nianna tti biyienkin benne chupaha tsi'i ttu benne unne idisa yebáha, ree:

—Gwaltsapi nii.

Ka benneha nna beyapi ttebake deyyake yebáha lhe'e ttu bea. Ka nu ritisikinna keha nna se'ebakana gwelanni. ¹³ Looraha nna bixú idí nna bise'e looba ttu latti yiesiha, delába delo ttu ttu gayua (100) ka yo'oha, tsii tsiikana bise'e lo. Gasi mili ka benne uttike loora rixúha, ka benne bexxaha nna usi xxattakanie de elha rasiha nna ráke:

—¡Xxeniba ra lelu, xa Tata Diosi benne dolu yebáha!

¹⁴ Elha disa nu berupaha chiba ute nuha. Nnanna nna chi tteba dabiga elha disa nu beyonnaha.

Anjeliha bekwesie trompeta nu gasiha

¹⁵ Anjeli gasiha nna bekwesie trompeta geeha. Nianna tti biyieni tsi'i ka benne yebáha rinneke idisa, ráke:

Yiesi lo yuha chiba aka nuha yiesi innabia Tata
Do Yebaa benne anke Xxanari'iha
lhe ankana yiesi innabia Cristu benne chi
ga'anani Tata Do Yebáha kini odilábie ka
benne.

Lee innabie ttu dia lii.

¹⁶ Ttaperua (24) ka benneola se'e arlo Tata Do Yebáha, ka benne siake lo ka xxila ata rinnabiakeha, ka benneha bettudhi loke lo yu nna betsá loke bie ¹⁷ nna ráke:

Ixxixaru rugwetu lu xa Tata Do Yebáha getu,
benne ankalu Xxanatu lhe lu ra tsitsi xxatta lelu
lhe.

Lu dolu nnanna lhe dolu ttuha lii lhe.

Rugwetu lu ixkixaru kumu nnanna chi rule'elu
nu ra xxeni lelu-na
nna chi udulolu rinnabialu.

¹⁸ Ka nu abí ria lekani luha bisa'abakinna lenlu,
ttaka nnanna chi bisia sá ule'elu elha rise'iki
gelu-na lenkana,

chiba bisia sá uinlu elhuxtisi ge ka nu yattiha
nna ka profeta bixuinlu ki utixxi'ake ka tisa
gelu-na

lhe ka benne chi riesinlu ki akake gelu

lhe iyába ka nu tee elha rasi gekani lenlu

ugwebalu kana nu tse ralhakana dhíkana,
 meskiba ankakana nuxka'a lhe meskiba
 ankakana nu ra xxeni lekani lhe.
 Anágaba utse'e lolu ka nu rutse'e lookana ka
 benne se'e yiesi lo yuha.

¹⁹ Nianna tti biyali yotu ge Tata Do Yebáha,
 delába nu do yebáha. Lhe'e yotuha bilá xua
 i'ina ata yu'u ka tisa bodha'an tsitsie len ka nu
 Israel-ni. Nianna ugwapigaba edha lhe uyu'u be
 lhe bixú lhe ure xxatta iyya lhe.

12

*Nimala xzegwiha danalhana nuila nuja
 xi'inniha*

¹ Nianna tti bela'ati uka xxe ttu seña xxeni
 yebáha. Lhe'e nu bela'atiha biria ttu nuila,
 abi'iba kwe'eni rilhi tatubisa-na, xani'ani nna
 do nanto beo-na, ikini nna yu'u ttu corona sia
 tsi'inu (12) ka beli iki coronaha. ² Nuilaha nuja
 xi'inni nna ribesi'abana de rutía lhe'eni, ruyúna
 elha disa tsitsi de chi gali xi'inni. ³ Uka xzegaba
 attu seña xxeni yebáha. Niha biria ttu nimala
 xzegwi, ttu nu barto. Ankana xiná. Sia gasi ikini
 nna tsii ka sitta ikini. Kua ttu ttu ka ikiniha, tudhi
 ttu ttu ka corona. ⁴ Len xubanniha bekudhina
 ka beli sia yebáha, a lattiba a uka salhe ka
 nuha bekinnina lo yu. Nimala xzegwiha nna
 bisiana udúna arlo nuila chi gali xi'inniha. Chi
 du tsitsina kini sun tteba ganna chi uli bintoa
 nna gabi ttebana bi. ⁵ Nuilaha uliba xi'inni nna
 nubiyú to anka nutoha. Nubiyú toha tsitsiba
 innabiabi ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e
 yiesi lo yu-ni, ttaka sun tteba ulibi nna beyalhi

tteba Tata Do Yebáha bi kini besinbi arlo xxila ata doe rinnabieha. ⁶ Nuilaha nna bexunni ttebana diana lo yu bisi ata chi ga'anani Tata Do Yebáha isinna. Ata isinnaha, niha uyúke na lhe ugoke na delo tsunna ida nalha, delába ttu mili chupa gayua bixxi gayuna (1,260) ubisa.

⁷ Nianna tti udulo ttu elha utilha xxeni yebáha. Miguel benne anke anjeli ge Tata Do Yebáha, benneha lenie ka anjeli geeha bitilhake len nimala xzegwiha itupa lenna ka anjeli geniha.

⁸ Ttaka labí udaakana loke nna bennittibakana. Debá la'ania nna labíru uka tse'ekana yebáha.

⁹ Biru'unaba nimala xzegwiha lo yu-ni. Lana nuha ukana belha ugweki ttuha, nu tee láni Satanás lhe nu tegaba láni nu xzegwi lhe; delába nu reki ridí yiena iyá ka benne se'e yiesi lo yu-ni. Lana lhe ka anjeli geniha biriakana yebáha nna biru'unakana yiesi lo yu-ni.

¹⁰ Nianna tti biyienti tsi'i ttu benne unnebie idisa yebáha, ree:

Nnanna chiba bisia sá odilá Tata Do Yebaa
geri'iha ka benne
lhe chigaba bisia sá inná xxeni lebie lhe innabie
lhe.

Anágaba Cristu benne chi ga'ananie idhelheha
chigaba bisia sá gapa benneha lo neda kini nu
innábe aka

kumu nimala xzegwi nu rukinnina ka betsi to
geri'iha, rela resába rukinnina ke arlo Tata
Do Yebaa geri'iha,

nuha chiba biru'unana yiesi lo yuha.

¹¹ Ka betsi to geri'iha chiba udaake loni kumu
de bixúkanie reni belali benne anke Neru
toha

lhe de utixxi'ake ka tisa geeha lhe.
 Labí gwatua leke latike,
 beria iki beria leke utixxi'ake gebie, meskila
 uttike.

¹² Laxkala lebi'i ata se'ele yebaa-ni, gwalodú itta
 lele.

Ttaka lebi'i ata se'ele yiesi lo yuha
 lhe ata se'ele lhe'e indatooha lhe, gwalíchiru lele,
 kumu nu xzegwiha yúbana labíru isá tsekina,
 de nuha nna yalhá rise'enna ugwadina bisiana
 ata se'ele-na.

¹³ Tti chi ute den nimala xzegwiha deki chi
 ubinnina yiesi lo yu-ni, nianna gwanalha ttebana
 nuila bija nubiyú toha. ¹⁴ Ttaka nuilaha begwe
 ttebakana na chupa ka xxilani ttiba ka xxila
 bedhía xeni. Aníha ki uka geni udúna lo be kini
 bexunnina lo nimala xzegwiha nna diana lo yu
 bisi ata chi ga'anna dhona. Niha uyúke na lhe
 ugoke na delo tsunna ida nalha. ¹⁵ Nimalaha
 nna ulea ro'oni idila inda, ttu yoo xeni uka inda
 ulea ro'oniha kini indaha nna ga'ayana nuilaha.

¹⁶ Ttaka yiesi lo yu-ni bodilábana nuilaha, kumu
 u'uyaba yuha inda biria ro'o nimala xzegwiha.

¹⁷ Iki de nuha nna bisa'a xxattin nimala xzeg-
 wiha len nuilaha. Nianna tti ugíana bitilha lenna
 adí ka benne datiake nuilaha, delába ka benne
 gwa rudoke tisa ge nu ra Tata Do Yebáha lhe gwa
 rudaxxu tsitsike tisa nu unne Jesús-ni lhe.

13

Nimala barto biria lhe'e indatooha

¹ Nianna tti bodola'ati ttu nimala barto biriana
 lhe'e indatooha, sia gasi ikini lhe tsii ka sitta

ikini lhe. Lo ttu ttu ka sitta ikiniha tudhi ttu ttu ka corona nna ka lo xeaniha nna dia ka tisa rinne satsakana ge Tata Do Yebáha. ² Nimala barto bela'atiha ankana ttiba ttu beesi bintu nna ka ni'a náni nna ankakana ttiba ka ni'a ná osu. Ro'oni nna ankana ttiba ro'o beesi. Nimala xxegwi nu biria yebáha begwena nimala biria lhe'e indatooha nu ra tsitsi leniha lhe begwena nuha xxila ata ridona rinnabianaha. Anágaba begwe xxattana nuha lo neda kini iyába nu inná nuha aka. ³ Ttu ka iki nimala biria lhe'e indatooha rule'e uka ttu gwe xeni. Laxkala ruxunnibana geni gattina. Ttaka gwa beyakaba gwe geniha nna iyába ka benne se'e yiesi lo yu-ni bebanabakanie ge nu ukaha. De nuha nna gwanalhake na. ⁴ Nianna tti bedú xibike arlo nimala xxegwi biria yebáha, kumu de begwena nimala biria lhe'e indatooha lo neda kini nu innaba nuha aka; bedúgaba xibike arlo nimala biria lhe'e indatooha nna ráke:

—Ni ttu benne do ra xxeni lebie tti ra xxeni le nimala biria lhe'e indatoo-ni lhe nigaba lanú ttu benne do eyaxanie ttilha lenie benne-ni lhe.

⁵ Begwelhaba Tata Do Yebáha nimala biria lhe'e indatooha kini benna ttaba lhe unne satsana gebie lhe, anágaba uxígabana lo neda ki uinna bixaba raka leni delo chua bixxi chupa (42) beo. ⁶ Aníha-ba benna, unne satsana ge Tata Do Yebáha, utuana bala'ana gee lhe ge ata doeha lhe. Ge iyába ka nu se'e yebáha, utuagabana bala'ana. ⁷ Anágaba nna uxígabana lo neda kini itilha lenna ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha nna gwa udaabana loke lhe anágaba uxígabana lo neda kini innabiana iyá

loo ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni lhe ka benne rinneke iyá looba tisa lhe. ⁸ Iyába ka benneha udú xibike arlo nimala biria lhe'e indatooha, delába ka benne attili ure yiesi lo yu-niha labí dia láke lo libru ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arlo Tata Do Yebáha. Libruha ankana ge benne anke Neru to bettikanaha.

⁹ Nu gwa sia nagani udo nagani ganna gwankana nu dika iyienini.

¹⁰ Nu ga'anna tsiana lisiyya, lisiyyaba tsia nuha nna nu ga'anna uttikana na, gattiba nuha. Laxkala ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha teeki tse'e tsitsike lhe abittu udhanke a tsia leke gebie lhe.

Nimala barto biria lhi'u yuha

¹¹ Iki de nuha nna tti bela'ati attu nimala barto biriana lhi'u yuha. Sia chupa sitta ikini ttiba sitta iki ttu neru to, ttaka rinnena ttiba rinne ttu nimala xxegwi. ¹² Nimala barto biria lhe'e indatooha begwena nimala biria lhi'u yuha lo neda kini nuha nna uinna ki yiesi lo yu-ni lhe iyába ka benne se'e loni udú xibike arlo nimala biria lhe'e indatooha, delába nimala nu beyaka gwe xxeni geniha. ¹³ Ruingaba nimala biria lhi'u yuha ka milagru xxeni arlo ka benne, axtaba ruinna kini iginni gi yiesi lo yu-ni. ¹⁴ Len ka milagru ruin nimala biria lhi'u yuha; delába ka milagru ka nu rugwelha nimala biria lhe'e indatooha kini ruinna, len ka nuha ridí yiena ka benne se'e yiesi lo yu-ni ki ria leke geni. Bengabana mandadu udoke ttu mentu ge nimala biria lhe'e indatooha, delába nimala nu chi ukana gwe len espadaha

nna gwa beyaka benbana. ¹⁵ Uxígabana lo neda ki uinna kini aka ben mentu ge nimala biria lhe'e indatooha lhe uinna ki inne nuha lhe. Anágaba nna bengabana kini ka benne abí udú xibike arlo mentuha, ka benneha gattibake. ¹⁶ Bengabana mandadu ki ku'ukana seña daka ná ben iyába ka benne se'e yiesi lo yu-ni o si lo xeake lhe, sila ka benne abittu ra xxeni leke lhe sila ka benne ra xxeni leke lhe, anágaba sila ka benne tee geke lhe sila ka benne dii lhe, sila ka benne reki lhaake lhe sila ka benne to'oke lo sina ge xxanakeha lhe. ¹⁷ Aníha benna kini ni ttu benne labí aka gebie go'e, nigaba utto'e. Sunruba benne yu'u seña ata dia lá nimala biria lhe'e indatooha o si número ge láníha, benneha-ruba gwaka gebie go'e lhe utto'obie lhe.

¹⁸ Nii riyasa elha yuu. Nu tee elha rieni geni teeki ebea liina número ge nimala biria lhe'e indatooha, kumu número ge nimalaha raxxína na len número ge ttu benne. Nuní anka número geni, delába xxupa gayua gayuna bixxi xxupa (666).

14

Benne anke Neru toha du lenie ttu gayua chua bixxi ttapa (144,000) mili ka benne

¹ Nianna tti bela'ati benne anke Neru toha due iki i'íya nu tee lání Sión. Du lenie ttu gayua chua bixxi ttapa mili ka benne, delába ka benne dia lábíe lo xeake lhe dia lá Tata geeha lhe. ² Nianna tti biyienti tsi'i ttu benne unnebie yebáha, riyien tsi'e ttiba riyieni tti riginni idila inda lo ttu benunni lhe ttiba riyieni ata ru'u

be tti ratsa idisa. Tsi'i biyientiha ankana ttiba riyien tsi'i ka arpa tti rudhesi ka benne loni. ³ Ka benneha rulhake ttu le'a kubi arlo xxila ata do benne rinnabieha lhe arlo ttapa ka nu anka baniha, delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha lhe arlo ka benneolaha lhe. Le'a rulhakeha, ni ttú benne labí aka gebie udhetie ulhe nuha, sunruba ka benne ttu gayua chua bixxi ttapa miliha (144,000), sunruba ka benneha gwaka geke ulhake le'aha, delába ka benne chi bodilaa Tata Do Yebáha lagwi ge ka benne se'e yiesi lo yu-ni. ⁴ Ka benneha nuha lanú nuila use'e lenke. De nuha nna ankake nari xú. Lake nuha danalhake benne anke Neru toha gaxaba die. Ka benne-ni nuha chi uláke lagwi ge ka benne se'e yiesi lo yu-ni. Lake ankake attiba ttu úna sisi'a tte uxí Tata Do Yebáha lhe uxí benne anke Neru toha lhe. ⁵ Labí gwen lasi unneke lhe labí tulha dáke arlo Tata Do Yebáha lhe.

Nuní rigixxi'a tsunna ka anjeliha

⁶ Nianna tti bela'ati attu anjeli diabie ridúe gwetsáli, chebie ka tisa tse, delába ka tisa ka nu ttu dia liiba ixú nu ráke. Chebie ka tisaha kini kixxi'anie iyá looba ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni lhe ka benne rinneke iyá looba tisa lhe. ⁷ Anjeliha rinnebie idisa, ree:

—Gwaltsia lele Tata Do Yebáha lhe gwaluni kini inná xxeni lebie kumu nnanna chiba bisia sá unie elhuxtisi. Gwaludú xibile arloe. Benneha benie yebáha lhe yiesi lo yu-ni lhe, bengabe indatooha lhe ka dina ata sia ka inda-na lhe.

⁸ Nianna danalha anjeli berupaha nna ree:

—Chiba use'e loo Babilonia nu ra xxeni leniha, kumu lana nuha beketina nu satsa ruinnaha ka

benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni, delába bele'enna ke bedhá ikike Tata Do Yebáha nna bedú xibike arlo ka diosi, ka nu subi subi.

⁹ Nianna danalha anjeli beyonnaha nna unnebie idisa, ree:

—Ganna nuxa udú xibini arlo nimala biria lhe'e indatooha lhe arlo mentu geniha lhe, anágaba nna ganna dhielhana tsu'u seña ge nuha lo xeani o si náni, ¹⁰ nuha dhígabana elha disa tsitsi ugwe Tata Do Yebáha na kumu de risa'a xxattanie, delába sate xxattana xxuana lo giha lhe xxuana lo azufreha itena arlo ka anjeli banani Tata Do Yebáha lhe arlo benne anke Neru toha lhe. ¹¹ Ka nu udú xibikani arlo nimalaha lhe arlo mentu geniha lhe iyába ka nu tsu'u seña ge láníha latikani, ka nuha ttu dia liiba tsapi seni gekani de ritekana. Labí edí lekani, rela resába uyúkana elha disa tsitsi.

¹² Laxkala ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha; delába ka benne rudoke tisa ge nu rabie ke uinke lhe abittu rudhanke ria leke Jesús-ni lhe, ka benneha teeki tse'e tsitsike lo neda geeha.

¹³ Nianna tti biyienti tsi'i ttu benne unnebie yebáha, ree:

—Ben lo yetsi-na: “Debá nnanna lhe nu si daa lhe, karubáru ka benne se'e lenke Jesucristuha ganna chi uttikeha.”

Espiritu ge Tata Do Yebáha nna bekabie ree:

—Gwalí galá karubáruke, kini eyaka leke ge sina chi benke kumu nu tse benkeha nuha runna liina gasina uka elha ruin geke.

Chupa ka benne redíke lena tee yiesi lo yu-ni

¹⁴ Nianna tti bela'ati ttu bea sitsi túba ankana. Iki beaha nna do ttu benne rule'ebie ttiba rule'e benne daa yebáha, yu'u ttu corona ge oru ikie lhe denie ttu iyyarsela ria tutsa ro'oni. ¹⁵ Lhe'e yotu do yebáha nna biria ttu anjeli unnebie idisa ree benne do iki beaha:

—Bedaxxu iyyarsela gelu-na nna uta'a gwet-sela kumu chiba bisia ura eyatsa xuaha, kumu lena tee yiesi lo yuha chiba anka ge benneha exúe.

¹⁶ Benne dobie iki beaha nna bega'abie iyyarsela geeha yiesi lo yuha nna bedíbie lena tee loni.

¹⁷ Nianna tti bederia attu anjeli lhe'e yotu do yebáha, dengabe ttu iyyarsela ria tutsa ro'oni ¹⁸ nna biriagaba attu anjeli lo bekúha, delába benne bananie gi re lo bekuha. Benneha unnebie idisa ree benne den iyyarsela ro'o tutsaha:

—Bedaxxu iyyarsela tutsa gelu-na nna uchú nu xixxi ge ka ya uva daa yiesi lo yuha kumu ka uvaha chiba raa ka nuha.

¹⁹ Nianna bega'a anjeliha iyyarsela geeha yiesi lo yu-ni nna uchúbie nu xixxi ge ka ya uva daa loniha. Nianna tti bedelhe ka nuha lhe'e ttu xieru xeni ata idí ka uvaha. Nu benieha raxxína na len elha disa tsitsi ugwe Tata Do Yebáha ka benne ben satsa. ²⁰ Ka uvaha bidíkana ro'o yiesiha nna lhe'e xieru ata bidíkanaha nna biria reni axtaba ttu yoo xeni ukana. Debá ata ru'u frenu ro'o ka kwayu-na risia reni ge yooha nna de biria idila reniha nna axtaba tsunna gayua (300) kilómetru bexunnina.

15

Ka anjeliha denke gasi loo ka elha disa ka nu uyú ka benne

¹ Nianna tti bela'ati attu seña xxeni yebáha, ttu seña nu rebanabinri'i tti rilenri'i na. Lhe'e señaha bela'ati biria gasi ka anjeli denke gasi loo ka elha disa. Ka nuní ankakana elha disa ka nu chi daluxa ugwe Tata Do Yebáha ka benne, kumu len ka nuní chi ulhuxa loe elha rise'iki geeha.

² Anágaba nna bela'ati ttiba ttu indatoo, iyya gwanaba raka loni chixxina gi nna bela'agabati ka benne udaake bese'eke lo nimala biria lhe'e indatooha lhe lo mentu geniha lhe. Ka benneha nuha abittu uxielhake tsia número ge láníha latike. Ka benneha se'eke ro'o indatooha denke ka arpa begwe Tata Do Yebáha ke ³ nna rulhake le'a bilha Moisés benne bixúe lo sina ge Tata Do Yebáha lhe rulhake le'a bilha benne anke Neru toha lhe, rulhake ráke:

¡Xxeniba anka ka nu ruinlu, lhe rebanabintu tti rilentu kana

xa Tata Do Yebaa benne ankalu Xxanatu!

¡Lu ankalu benne ra tsitsi xxatta lelu!

Nu dika ixúba ruinlu lhe ruinbalu nu ankaba gwalí lhe.

Lu ankalu benne rinnabialu ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni.

⁴ Iyá xeaba ka benne gatta elha rasi geke len lu xa Tata

lhe iyábake innáke: “Xxeniba ra lelu.”

Kumu sunruba lu ankalu benne nari xú, labí tulha ruinlu.

Ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni,

itake nna udú xibike arlolu,
kumu chiba bilákanie ruinbalu attiba ankaba
geni.

⁵ Iki de nuha nna bela'ati biyali yotu do yebáha, delába ata xua i'ina yu'u ka tisa bodha'an Tata Do Yebáha len ka benne Israel-ni. ⁶ Lhe'e yotuha biria gasi ka anjeli denke gasi loo ka elha disa, delába ka elha disa uyú ka benne. Ka anjeliha nna nukuke ka lari sibi ankakana nari xú lhe raka lhalhaba lokani lhe. Ro'o lastoke nna di ka yieti ankakana taga'a ge oru. ⁷ Ttu ka nu ttpa anka baniha, delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha, ttu ka nuha begwena ka anjeliha ttu ttu ka copa ge oru saa títakana elha rise'iki ge Tata Do Yebaa benne anka banie ttu dia liiha. ⁸ Lhe'e yotuha bisá tí seni ge nu xxeni ra le Tata Do Yebáha lhe nu tsitsi ra leha lhe. Laxkala lanú aka geni ga'ana lhe'e yotuha axtaliba ganna chi gwate ka benne iyába gasi loo ka elha disa ka nu ugwe gasi ka anjeliha ke.

16

*Ka anjeliha denke gasi ka copa ta'a elha rise'iki
ge Tata Do Yebáha lhe'ekani*

¹ Nianna tti biyienti tsi'i ttu benne unnebie idisa lhe'e yotuha, ree gasi ka anjeliha:

—Gwaltsia nna gwasalali elha rise'iki ge Tata Do Yebáha, ka nu ta'a lhe'e gasi ka copa denle-na, yiesi lo yuha.

² Anjeli du sisi'a tteha nna birie belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha yiesi lo yuha. Nianna tti biria tteba yiesu satsa lati ka benne. Ka yiesuha raka xxattakana. Ka nuha biriakana

lati ka benne yu'u seña ge nimala biria lhe'e indatooha lhe lati ka benne rudú xibike arlo mentu geniha lhe.

³ Anjeli berupaha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha lo indatooha. Indatooha nna beyakana ttiba reni ge ttu benne tti ruttikane nna iyába ka nu bani reki lhe'e indatooha uttikana.

⁴ Anjeli beyonnaha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha lo ka yoo-na lhe ata sia ka dina-na lhe. Ka indaha nna beyakakana reni. ⁵ Nianna tti biyienti unne anjeli bananie ka indaha, ree Tata Do Yebáha:

—Kwinalu tti ridhelhalu elha disa-ni, ruinbalu attiba ankaba geni xa Tata. Lu ankalu nari xú labí tulha ruinlu. Lu ankalu benne dolu nnanna lhe benne dolu ttuha-li lhe. ⁶ Kumu ka nu ruin satsaha belalikana reni, delába bettikana ka benne chi ankake gelu lhe bettikana ka profeta geluha lhe. De nuha nna nnanna lu rugi'alu kana reni ge nu benkanaha, kumu nunába ralhakana.

⁷ Nianna biyiengabati tsi'i ttu benne unnebie lo bekúha, ree:

—Gwalí galá xa Tata Do Yebaa getu, benne ankalu Xxanatu lhe ra tsitsi xxatta lelu lhe, elha disa nu rugwelu ka benne, ankaba nuná nu gwalíba ralhake dhike lhe tti rugwelu ke elha disa-na, ruinbalu attiba ankaba geni.

⁸ Anjeli betapaha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha lo tatubisa-na nna Tata Do Yebáha begwelhe kini tatubisa-na bettebie ka benne. ⁹ Ka benneha biteke len gi lha ge tatubisa-na, nianna tti uduloke rigeke iki Tata Do Yebaa benne udhelhe ka elha disaha. Ttaka

lake nna labí bodúna ke lhe nigaba a unáke deki xxeniba ra le Tata Do Yebáha.

¹⁰ Anjeli gayuha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha lo xxila ata rido nimala rinnabiaha, delába nimala biria lhe'e indatooha. Nianna bechulha tteba ata rinnabianaha. Ka benne se'e yiesi lo yu-ni nna ro ya'aniba lhusake de ruyú xxattake elha disa. ¹¹ Nianna tti uteke iki Tata Diosi benne do yebáha, de rilá latike lhe de rakake yiesuha lhe. Ttaka lake nna labí bodúna ke ge nu ruinkeha.

¹² Anjeli xxupaha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha lo yoo xeni nu tee láni yoo Eufrates. Inda tee lhe'e yooaha bebisi'ana kini ka nu rinnabia se'e daka ata riria ubisa-na iyali neda gekani kini ttekana.

¹³ Nianna tti bela'ati tsunna ka espíritu satsa, bela'ati kana attiba rule'e ka bexxa'agwa-na, beriakana ro'o nimala xxegwiha lhe ro'o nimala biria lhe'e indatooha, lhe ro'o attu nimala biria lhi'u yuha nu labí liina deki ankana profeta ge Tata Do Yebáha. ¹⁴ Kumu lakana ankakana ka espíritu xxegwi ruinkana ka milagru lhe riakana ata se'e ka nu rinnabia ge iyába ka yiesi se'e itúba yiesi lo yu-ni kini ottupakana ka nuha kini itilhakana ganna chi bisia sá tti uin Tata Do Yebaa benne ra tsitsi xxatta leha elhuxtisi ge ka benne.

¹⁵ Cristuha ree: “Gwaluyú gele, kumu neti esiyaya attiba ttu ubana iyyaba lasi risiana. Karubáru ka benne se'eke ubeda neti ki abittu iyaxxu ya'ake. Se'eke ttiba ttu nu se'e tenná gwa nukuba xoke, kini abittu tuntuke nna ettukanie.”

¹⁶ Ka espíritu satsaha nna bottupa ttebakana ka nu rinnabiaha, bottupakana ka nuha daka lo yu tee lání Armagedón. Armagedón ankana tisa hebreo.

¹⁷ Anjeli gasiha nna belalie elha rise'iki ta'a lhe'e copa denieha, bedelhe nuha lo be. Nianna tti biyieni tsi'i ttu benne unnebie idisa lhe'e yotu do yebáha ata do Benne rinnabiaha, ree: “Chiba uluxa cha.” ¹⁸ Nianna ugwapi tteba edha lhe utsa lhe uyu'u be lhe bixú xxatta idí lhe. Itúba se'e ka benne yiesi lo yu-ni labí chi bixú tti bixú aníha. ¹⁹ Babilonia yiesi nu ra xxeni leniha tsunna lha'ala uka nuha de bila'a lhe'eni lhe adí ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni nna ure tinnibakana. Tata Do Yebáha labí bixulhanie Babilonia yiesi ra xxeni leniha, sinuki begwebe na elha disa tsitsi de risa'a xxattanie. ²⁰ Nianna tti benitti loo ka yu se'e lagwi indatooha lhe benitti loogaba ka i'iyana lhe. ²¹ Anágaba ure xxattagaba iyya biginnina iki ka benne. Ka iyya ureha ttu tukana anakana idi'i attiba chua (40) kilu. Ka benne biginni nuha ikike nna uteke iki Tata Do Yebáha de ure xxatta iyyaha, kumu ttu elha disa xxeni nuha biyúke.

17

Nuila nu rutto'o latiniha dona kwe'e ttu nimala xiná

¹ Ttu ka anjeliha, delába ttu ka benne gasi denke ka copaha, bisiabie ata duaha nna rabie neti:

—Utá, kini ule'enia lu elha disa dhi nuila rutto'o latiniha, delába nu anka yiesi ra xxeni leniha, nu re ata tee idila indaha. ² Lana nuha

bisá ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni nna ka benne se'e yiesi lo yu-ni nna biyietike luesi nu satsa ruinnaha, delába bedhá ikike Tata Do Yebáha nna bedú xibike arlo ka diosi, ka nu subi subi.

³ Nianna tti bisia Espíritu ge Tata Do Yebáha latia nna bela'ati deche anjeliha neti daka lo yu bisiha. Niha biláti ttu nuila dona kwe'e ttu nimala xiná, sia gasi ikini nna sia tsii ka sitta ikini nna itúba latini dia ka tisa, ka tisa ka nu riguakana bala'ana ge Tata Do Yebáha. ⁴ Nuilaha nukuna ttu xo xiná chulha lhe ttu xo xiná tú lhe. Lati nuilaha raka galhaba ka oru lhe ka íyya ragalha to lhe ka perla lhe. Ka nuní daka xxattakana. Anágaba denna ttu copa ge oru saa tíba lhe'e nuha nu satsa nu abittu raka uyú ka benne lhe saa tíba nuha nu satsa ruinna de risána nu subi subi. ⁵ Lo xeani nna dia ttu lání, ttu lá nu labí yu ka benne bixa dienna innána. Aní ra nu dia lo xeaniha: “Babilonia nuila ra xxeni leni, lana nuní ankana ixná ka nuila rutto'o latikani lhe len lana nuní udulo iyá nu satsa raka yiesi lo yu-ni.” ⁶ Bela'ati nuilaha dusinna de u'uyana reni ge ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha lhe ge ka benne bettikana de utixxi'ake ka tisa ge Jesús-ni lhe. Tti bela'ati nu rakaha, yalhá bebanati. ⁷ Nianna tti ra anjeliha neti:

—¿Beaka bebana xxattinlu? Neti kixxi'ania lu bixa diani nu labí yu ka benne ge nuila-na lhe ge nimala do nuila-na kwe'en-na lhe, delába nimala nu sia gasi ikin-na lhe sia tsii ka sitta ikin-na lhe. ⁸ Nimala bele'enlu-na, lana nuná u dona ttuha, ttaka nnanna lanúruna do; chi tte duna eriana lhe'e belha'a chulhaha kini tsiana ata tse'e loona.

Ka benne se'e yiesi lo yu-ni, delába ka benne attili ure yiesi lo yu-niha labí dia láke lo libru ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arlo Tata Do Yebáha, ka benneha ebanabakanie tti ilákanie nimalaha ganna chi edeaka xxena attu libe, delába nimala nu udo ttuha, ttaka nnanna nna lanúruna do.

⁹ 'Nii riyasa elha rieni kini tte denri'i nuní. Gasi ka bega iki nimalaha anakana gasi ka i'ya. Iki ka nuha do nuilaha. ¹⁰ Anágaba nna anakagabakana gasi ka nu rinnabia. Gayu ka nuha labíru rinnabiakana nnanna. Nu xxupaha nuha rinnabiana nnanna. Attu nuha nna si isialana innabiana, ttaka ganna chi bisia nuha, ttu sattitoruba innabiana. ¹¹ Nimala nu udo ttuha, nnanna nna lanúruna do, nuha akana nu xxunu innabia. Lana selana len ka nu gasiha. Iki de chi unnabianaha nna tsiana ata tse'e loona.

¹² 'Tsii ka sitta iki nimala bilenlu-na, ka nuná anakana tsii ka nu innabia, ka nu labí chi udulokana innabiakana, ttaka ttu sattitoruba dhíkana lo neda ki innabiakana len nimalaha. ¹³ Tsii ka nu innabiaha chi bokinni ikikani utekana len nimalaha lo neda rapakanaha lhe nu tsitsi ra lekaniha lhe. ¹⁴ Ttilha lenkana benne anke Neru toha, ttaka benne anke Neru toha dhaabe lokani kumu anke Xxana ka nu ra xxeni lekani lhe anke Nu Loni ge iyá ka nu rinnabia lhe. Dhaabe lokani itupa lenie ka benne gebie, delába ka benne chi biyaxike lhe chi biriesike lhe labí rudhanke a ria leke benne anke Neru toha.

¹⁵ Nianna raru anjeliha neti:

—Inda bilenlu-na, delába inda nu do nuila rutto'o latin-na loin-na, nuná ankana ka benne se'e yiesi lo yu-ni, delába iyá loo ka benne

se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni lhe ka benne rinneke iyá looba tisa lhe. ¹⁶ Tsii ka sitta iki bilenlu-na lhe nimala-na lhe, labí aka uyúkana nuila rutto'o latin-na, sun labana udúkana, uttuntubakana na nna gobakana bela geni lhe uttebakana na lo gi lhe. ¹⁷ Tata Do Yebáha-ba chi benie ki uinkana nu rabie, benie ki bokinni ikikani nna utekana lo neda rapakanaha len nimalaha ki innabiana axtaliba ganna chi gwado tisa ge nu ra Tata Do Yebáha. ¹⁸ Nuila bilenlu-na nna ankana yiesi nu ra xxeni leni, delába ankana yiesi nu rinnabiana ka nu rinnabia se'e lhe'e adí ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni.

18

Bise'e looba yiesi Babiloniaha

¹ Iki de nuha nna tti bela'ati attu anjeli re tsitsi lebie ugwadie yebáha dabie nna xien charába bele'e bedani nu xxeni ra leeha yiesi lo yu-ni ² nna unnebie idisa, ree:

—¡Chiba biginni Babiloniaha, delába yiesi nu ra xxeni leniha! Nnanna nna chiba beyakana lisi ka nu xxegwiha lhe chiba beyakana ata reta'a ka espíritu satsaha lhe ata reta'a iyába ka nu sia xxilakani, delába ka nu ankakana tsiga arlo Tata Do Yebáha lhe anágaba rixxini ka benne kana.

³ Kumu ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni, chiba biyietike ruinke nu satsa ruin yiesi ra xxeni leniha, delába chi bedhá ikike Tata Do Yebáha nna bedú xibike arlo ka diosi ka nu subi subi. Lhe anágaba ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni bengabakana nu satsa len yiesiha nna ka nu reki gwetto'oha nna chi utta xxatta gekani de

rutto'okana len yiesi Babiloniaha iyába nu raka leni.

⁴ Delola nna biyienti tsi'i attu benne yebáha unnebie, ree:

—Gwaliria lhe'e yiesi-na, lebi'i ka benne chi ankale kia, kini abittu iselale uinle nu satsa ruin yiesi-na nna satele ka elha disa ka nu satena-na.

⁵ Kumu chiba ugwani xxatta tulha ruin yiesi-na nna nu ruinnaha chiba bisinna axta yebáha. Tata Do Yebáha nna chi bebeki lebie ugwebie na elha disa ge nu satsa ruinnaha.

⁶ Gwalodeki geni, gwaludhaka na attiba bedhakana leha. Chupa-la luesi nuha, gwalodeki geni. Nu ilhá uta'ana begi'ana leha, adírula ilhá gwaleyoin nuha gwalogi'a na.

⁷ Ttiba benna ttaba lhe utitta tábana nu tee geniha, aníha-gaba gwalugwe na elha disa tsitsi lhe gwaluni kini eleni xxattinna. Kumu yiesiha lhi'u leni rulaba leni rakinna:

“Neti ttiba ttu nuila rinnabia ankaa doa. Labí ankaa nuila bidabi lhe nigaba kwesia de elenti.”

⁸ De nuha nna sun lhe'e ttu sába isia elha disa ge yiesiha: isia elhutti geni lhe eleninna lhe gattina ubina lhe itena lo giha lhe, kumu Tata Do Yebaa benne anke Xxanari'iha unie elhuxtisi geni kumu tsitsi ra le benneha.

⁹ Ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni, ka nu bisákana naha lhe bedí baakana lenna iyába nu uka lekani, ka nuha kwesikana lhe elenkinna tti ilákinna seni geni itena lo giha.

¹⁰ Idittuliba tse'ekana de elha rasi ge nu sate yiesiha, nianna tti innákana:

—¡Gwalíchiru lelu xa Babilonia nu ra xxeni lelu, lhe ra tsitsi lelu lhe! ¡Karusi'irulu! Ttu nnelaba bisia elha disa tsitsi gelu.

¹¹ Ka nu reki gwerixxi se'e yiesi lo yu-ni nna kwesigabakana lhe elenigabakinna ge yiesiha kumu lanúru go'ona nu rutto'okanaha.

¹² Rutto'okana oru lhe plata lhe ka íyya ragalha ka nu daka xxatta lhe ka perla lhe. Anágaba rutto'ogabakana ka lari tse ka nu tee lákani lino lhe seda lhe ka lari xiná chulha lhe ka nu xiná tú lhe. Rutto'ogabakana iyá looba ka yaga rure ixixxi lhe iyába nu anka ge marfil lhe nu anka ge yaga lhe nu anka ge bronze lhe mármol lhe.

¹³ Anágaba nna rutto'ogabakana canela lhe yala lhe iyá looba nu rure ixixxi lhe vinu lhe seti lhe yiedi lhe xua lhe ka ku'una lhe ka neru lhe ka kwayu lhe ka carreta, lhe anágaba axtala ka benne rutto'okana.

¹⁴ Nianna tti gákana yiesiha:

—¡Iyába nu tse ridá leluha, garua daa nuha! ¡Ttu tsaba chi bennittilu ka nuha lhe iyába ka nu daka xxatta ru'u leluha, ttu tsaba labíru dhilu ka nuha!

¹⁵ Ka nu rutto'oha, ka nu chi tee xxatta gekaniha de rutto'okana lhe de ro'okana len yiesiha, idittuliba tse'ekana de gasikinna ge elha disa tsitsi sate yiesiha nna kwesikana lhe elenk-inna lhe. ¹⁶ Nianna tti innákana:

—¡Gwalíchiru le yiesi ra xxeni len-na, yiesi nu rukuna ka lari tse, lhe ka lari xiná chulha lhe ka lari xiná tú lhe! ¡Lana raka galhaba latini ka oru, ka íyya ragalha ka nu daka xxatta lhe ka perla lhe! ¡Karusi'iruna! ¹⁷ ¡Ttu nnelaba bise'e lo iyá elha tse tee geniha!

Ka nu rinnabia lhe'e ka barcuha lhe ka nu riben sina lhe'e ka nuha lhe, anágaba ka nu redá lhe'e ka barcuha lhe iyába ka nu riben sina lo

indatooha lhe, iyába ka nuha idittuliba tse'ekana
¹⁸ ilákinna tsapi seni ge yiesiha ritena. Nianna
 innékana idisa, innákana:

—¡Lanúru attu yiesi xxeni luesi nuná re!

¹⁹ Nianna tti begadi tee ikikani nna ribesikana
 idisa lhe relenkinna, rákana:

—¡Gwalíchiru le yiesi ra xxeni len-na!
 ¡Karusi'iruna! De tee geni nna iyába ka nu
 se'e barcu gekinna, utta gekani de ugwekikana
 gwerixxi lenna. Nnanna nna ttu nnelaba chi
 bise'e loona.

²⁰ 'Gwaledéakinle geni, lebi'i ka nu se'ele
 yebáha, lhe gwaladeakinle, lebi'i ka nu chi
 ankale ge Tata Do Yebáha, lhe anágaba lebi'i ka
 apóstol lhe ka profeta lhe gwaledéakinle kumu
 gele nuná chi bokixa Tata Do Yebáha yiesi-na tti
 begwebie na elha disa-na.

²¹ Nianna ttu anjeli ra xxeni lebie bedaxxue ttu
 íyya. Ankana ttiba ttu íyya xxeni ge mulinu nna
 bekinnie nuha lhe'e indatooha nna rabie:

—Aníba iginni Babilonia yiesi nu ra xxeni
 leniha, nna ttu tsaba tse'e loona labíru ese-
 lana. ²² Xa Babilonia, lo ka neda gelu-na labíru
 iyieni ulha ka benne lhe nigaba udhesike lo ka
 arpa, nigaba ukwesike ka flauta lhe nigaba ka
 trómpeta lhe. Lanúrugaba ka nu runi iyá looba
 sina tse'eru, lhe nigaba iyieniru tsi'i ka mulinu
 kwenkana gwesi'i xuxtila lhe. ²³ Ka rela-na
 labíru uden xiani ge ka gi lo ka neda gelu-na, lhe
 nigaba iyienru elha gwedeaka lasi ge ka dha'a
 raka lagwi gelu-na. Aníha aka kumu ka nu
 lhe'esi geluha ka nu reki gwetto'oha, ka nuha
 ukakana nu uná xxeni lekani yiesi lo yu-ni nna

bixúkinna elha gwesá gelu-na ki uxí yiekana ka benne se'e lhe'e iyába ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni.
²⁴ Lo ka neda gelu-na bitabi reni ge ka profeta ge Tata Do Yebáha lhe bitabi reni ge ka benne chi ankake gebie lhe anágaba bitabigaba reni ge iyába ka benne chi bettikana yiesi lo yu-ni.

19

Ka benne se'e yebáha rulhake ge Tata Do Yebáha

¹ Iki de nuha nna tti biyienti tsi'i ixé juisiru ka benne se'eke yebáha, rinneke idisa, ráke:
 ¡Aleluya!

Tata Do Yebaa getu, kwinalu rodilálu ri'itu lhe ra xxeni lelu lhe,
 anágaba ankalu benne ra tsitsi lelu lhe.

² Lu ruinlu elhuxtisi ttiba ankaba geni lhe nu ankaba gwalí lhe,
 kumu chiba berixxi bekinnilu nuila ra xxeni leni nu rutto'o latiniha, delába yiesi Babiloni-aha.

Lana len nu satsa bennaha bennittina ka benne se'e yiesi lo yuha, delába bele'enna ke ki bedhá ikike lu nna bedú xibike arlo ka diosi ka nu subi subi,
 lhe chigaba bokixalu na reni ge ka benne bixúke lo sina geluha, delába ka benne bettinaha.

³ Nianna tti bedennee ka benne se'e yebáha attu libe, ráke:

—¡Aleluya! Yiesiha ttu dia liiba dho seni geni itena.

⁴ Ttaperua ka benneolaha lhe ttapa ka nu anka baniha, delába ka nu rula'a ttiba rule'e ka nimalaha, ka benneha lhe ka nuha lhe bettudhi

loke lo yu nna betsó loke arlo Tata Do Yebaa benne dobie lo xxila ata rinnabieha, nianna ráke:

—¡Amén! ¡Aleluya!

⁵ Nianna ata du xxila rido Tata Do Yebáha rinnabie, niha biria tsi'i ttu benne rinnebie ree: Iyále ka benne rixúle lo sina ge Tata Do Yebaa geri'i-ni,

lhe iyále ka nu tee elha rasi gele lenie lhe, sila ankale nu ra xxeni leni lhe sila ankale nu abittu ra xxeni leni lhe, gwalinne gwalinná: ¡Xxeni ra le Tata Do Yebaa geri'i-ni!

⁶ Biyiengabati tsi'i attu benne unnebie. Riyien tsi'ibie attiba riyieni tti rinne ixé juisiru ka benne lhe ttiba riyieni tti riginni idila inda lo ttu benunni lhe. Anágaba riyiengaba tsi'e ttiba riyieni tti ru'u be tti ratsa xxatta. Benne unneeha, ree:

¡Aleluya!

Kumu Tata Do Yebaa geri'i-ni, benne-ni ra tsitsi xxatta lebie lhe benne-ni anke Xxanari'i lhe,

benne-ni chi rinnabie.

⁷ Odú itta leri'i lhe edeakinri'i lhe, anágaba innágabari'i: “Xxeni ra le Tata Do Yebaa geri'i-ni”,

kumu chiba bisia sá utsá ná benne anke Neru to-ni.

Nuila dhieha chiba du tse nuha.

⁸ Chiba uxí nuha lo neda kini ukuna ttu xo tseru, lhe ttu nu raka galha loni lhe ttu nu nari xú lhe. Xo sibi uku nuilaha raxxína na len nu tse ruin ka benne chi ankake ge Tata Do Yebaa geri'i-ni.

⁹ Nianna tti ra anjeliha neti:

—Ben lo yetsi uná: “Karubáru ka benne biyaxike ki goke elho tse tee lo dha'a ge benne anke Neru to-ni.”

Nianna raru anjeliha neti:

—Ka tisa rigixxi'iaya-ni gwalíga ankake ge Tata Do Yebáha.

¹⁰ Nianna tti bedú xibia arloe ki utsá loa bie, ttaka benneha nna ree neti:

—¡Bittu uinlu aná! Arlo Tata Do Yebáha-la bedú xibilu, kumu neti anagabaa benne rixúa lo sina ge Tata Do Yebáha ttiba lu lhe ttiba adíru ka benne raka betsi to geluha lhe, delába ka benne rudaxxu tsitsike nu utixxi'a Jesús-ni. Kumu ka tisa utixxi'a Jesús-ni, ka benneha nuha rudaxxu ni'a ka benne kini rigixxi'ake nu ra Tata Do Yebáha.

Benne doe kwe'e kwayu sitsiha

¹¹ Nianna tti biláti du yali yebáha nna bela'ati uka xxe du ttu kwayu sitsi. Benne doe kwe'e nuha tee lábíe Benne Abittu Runnitti Tisa Gebie lhe Benne Runi Nu Anka Gwalí lhe. Benneha ritilhe attiba ankaba geni lhe runie elhuxtisi attiba ankaba geni lhe. ¹² Ka iyya loeha anakana ttiba belha ge gi nna ikie nna yu'u ixé ka corona. Lo xeabie nna dia lá ttu benne, ttu lá nu lanú nu yuna bixa dien nuha innána, sunruba labie gwa yue. ¹³ Ka xo nuku benneha anka xxattakana reni nna tee lábíe Tisa Ge Tata Do Yebáha. ¹⁴ Ka benne se'e yebáha nna danalhake benneha siake kwe'e ka kwayu sitsi, diake ttiba ka nu dia utilha. Ka lari nuku ka benneha anakana tseru lhe sitsi tú lhe nari xú lhe. ¹⁵ Ro'o benne do kwe'e kwayuha riria ttu espada ria tutsa ro'oni, kini

len nuha unie gwe ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e itúba yiesi lo yu-ni nna tsitsiba innabie kana. Benneha udhake kana attiba ttu nu ridhí uva lhe'e xieru ata ridí ka uva, delába ugwebie kana elha disa tsitsi. Elha disa ugwebie kanaha ankana elha rise'iki ge Tata Do Yebaa benne ra tsitsi xxatta leha. ¹⁶ Lo lari nukueha nna daka lo xiche dia ra: “Nu Loni Ge Iyá Ka Nu Rinnabia lhe Xxana Ka Nu Ra Xxeni Lekani lhe.” Ka tisa-ni nuní anka lábie.

¹⁷ Nianna tti bela'ati ttu anjeli dubie lo tatubisa-na nna unnebie idisa uxie iyába ka nu sia xxilakani reki gwetsá ka nu rokana bela. Ree ka nuha:

—¡Gwaltá, gwalitupa ki gole elho tse rute Tata Do Yebáha! ¹⁸ Gwaltá kini gole bela ge ka nu rinnabia-na lhe bela ge ka nu rineru arlo adí ka soldadu-na lhe. Gwaltá ki gole bela ge ka nu ra tsitsi lekinna lhe bela ge ka kwayu-na lhe anágaba bela ge ka nu ribiakana kwe'e ka nuná lhe. Gwaltá kini gole bela ge iyába ka benne: sila ka benne to'oke lo sina ge ka xxanake o sila ankake benne reki lhaa lhe sila ankake ka nu abittu ra xxeni lekani lhe sila ankake ka nu ra xxeni lekani lhe.

¹⁹ Nianna tti bela'ati nimala biria lhe'e inda-tooaha lhe ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni se'ekana len ka soldadu gekaniha. Ka nuha chi tupakana ki itilha lenkana benne doe kwe'e kwayuha lhe ka benne geeha lhe. ²⁰ Ttaka nimala biria lhe'e inda-tooaha biyaxxubana itupa lenna nimala biria lhi'u yuha, delába nimala nu labí liinna ankana profeta ge Tata Do Yebáha, nu bengabana ixé loo ka milagru arlo nimala biria

lhe'e indatooha. Len ka milagru ben nimala biria lhi'u yuha uxí yiena ka benne ki uxielhake uyu'u lo xeake seña ge nimala biria lhe'e indatooha lhe uxí yiena ke kini bedú xibike arlo mentu ge nimala biria lhe'e indatooha lhe. Ixpaba ka nimalaha anka benbakana biru'unakana lo gi bartoha ata rite azufreha. ²¹ Adí ka benne danalhake nimala biria lhe'e indatooha uttibake len espada riria ro'o benne doe kwe'e kwayuha nna ka nu sia xxilakani reki gwetsáha nna beyiela súbakinna utokana bela ge ka benne betti benneha len espada geeha.

20

Nu sate ka benne delo ttu mili ida

¹ Nianna tti bela'ati ttu anjeli ugwadie dabie yebáha denie yagwi ge belha'a chulhaha lhe denie ttu cadena xeni. ² Bedaxxue nimala xxegwiha, delába belha ugweki ttuha nu tee láni Satanás lhe nu tee láni nu xxegwi lhe, nianna bexxike na ttu mili ida. ³ Bedelhe na lhe'e belha'a chulhaha nna bedheabie ro'o nuha, nianna tti bedeki tsitsie nuha kini abitturu tseki nimalaha dhi yiena ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni. Axtaliba ganna chi gwadona ttu mili idaha, la'anialiba nna teeki eriana eyeki lhaana attu satti to.

⁴ Nianna tti bela'ati ka xxila ata rise'e ka benne rinnabiake. Lo ka nuha se'e ka benne chi uxíke lo neda kini uinke elhuxtisi. Bilágabati ka benne urú bega ikike de utixxi'ake ge Jesús-ni lhe de utixxi'ake ka tisa ge Tata Do Yebáha lhe. Ka benneha nuha labí bedú xibike arlo nimala biria lhe'e indatooha lhe nigaba arlo mentu geniha

lhe, nigaba a uxielhake tsu'u seña ge nuha lo xeake lhe nigaba náke lhe. Ka benneha nuha bela'ati beyaka benke nna unnabiake len Cristuha lo ttu mili ida. ⁵ Lake nuha beyaka benke sisi'a tte lo elhuttiha. Adí ka benne chi uttiha nna labí beyaka ben tteke. Gwadolibana ttu mili idaha nna tti beyaka benke. ⁶ Karubáru ka benne eyadha benke sisi'a tte lo elhuttiha, kumu lake nuha ankake ka benne chi riesini Tata Do Yebáha ki akake gebie. Ka benneha labíru gattike nu berupa libeha, sinuki akalake bixxudi kini ixúke arlo Tata Do Yebáha lhe arlo Cristuha lhe. Anágaba innabiagabake len Cristuha ttu mili ida.

Nu xxegwiha biru'unana lo giha

⁷ Ganna chi gwadona ttu mili idaha, nu xxegwiha eyeki lhaana nna eriana lhe'e belha'a ata yayanaha, ⁸ nianna tsekina dhi yiena ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e itúba yiesi lo yu-ni. Iyába ka yiesiha tee lákani Gog lhe Magog lhe. Lana ottupana ka benne ge ka yiesiha ki itilhake. Ixe juisiru ka benneha raka. Rakake ixé attiba yuxi re ro'o indatoo, labí aka geri'i ibabinri'i ke. ⁹ Ka benneha biriake itúba yiesi lo yu-ni nna bebi'ike abi'iba kwe'e ata se'e ka benne chi ankake ge Tata Do Yebáha lhe bebi'ike kwe'e yiesi nu rakanie geniha lhe. Ttaka tti ugwadi gi daa yebáha nna bettebana ka benneha. ¹⁰ Nianna nu xxegwiha, delába nu uxí yiena ka benneha len gwen lasi geniha, biru'unabana lo gi bartoha ata rite azufreha, atagaba biru'una nimala biria lhe'e indatooha lhe nimala biria lhi'u yuha, delába nimala nu labí liinna ankana profeta ge Tata Do

Yebáha. Niha satíaba uyúkana elha disa tsitsi rela lhe resá lhe.

Ka benne chi uttiha beso duke arlo Tata Do Yebáha

¹¹ Iki de nuha nna bela'ati ttu xxila sitsi xeni. Lo nuha do ttu benne rinnabie. Yiesi lo yu-ni lhe yebáha lhe lanúrukana bilá, benitti loobakana arloe. ¹² Bilágabati ka benne chi uttiha, ka benne ra xxeni leke lhe ka benne abittu ra xxeni leke lhe, se'eke arlo xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie. Nianna tti biyali lo ka libru se'e ata doeha nna biyaligaba lo attu libru, delába libru ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arlo Tata Do Yebáha. Ka benne yattiha nna ukaba elhuxtisi geke attiba raba lo ka libruha kua nu benba ttu ttuke. ¹³ Indatooha botebana ka benne yatti utti lhe'eniha. Elhuttiha lhe belha'a chulhaha lhe botegabakana ka benne yatti gekaniha nna ttu ttu ka benne yattiha ukaba elhuxtisi geke kua nu benbake. ¹⁴ Nianna elhuttiha lhe belha'a chulhaha lhe biru'unabakana diakana lo gi bartoha. Elha disa nu uyúkana lo giha, nuha ankana elhutti berupa. ¹⁵ Iyába ka benne ata abittu besela láke lo libru ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arlo Tata Do Yebáha, ka benneha biru'unagabake diake lo gi bartoha.

21

Jerusalén kubi nu daa yebáha

¹ Iki de nuha nna tti bela'ati attu yebaa kubi lhe attu yiesi lo yu kubi lhe. Kumu yebaa nu ure sisi'a tteha lhe yiesi lo yu nu ure sisi'a tteha lhe, chiba benitti loo ka nuha lhe anágaba indatooha,

labíru nuha re. ² Bilágabati Jerusalén kubiha, delába yiesi le'a ge Tata Do Yebáha, biriana yebáha ata doeha nna ugwadina dana. Yiesiha chi bedú tsena ttiba ttu nuila chi bedú tsena kini dhina nubiyú. ³ Nianna tti biyienti biria tsi'i ttu benne ata du xxila ata rido benne rinnabiaha. Benne biyien tsi'eha, unnebie idisa, ree:

—Gwalulanniruga. Ne Tata Do Yebáha doe lagwi ge ka benne. Labie dhoe lenke nna lake nna akake gebie nna kwinaba labie dhue lenke ake Diosi geke. ⁴ Labie unie ki abitturu kwesike lhe abitturu gattike lhe, nigaba elenkanie lhe nigaba uyúruke elha disa ge nu ratekeha. Kumu nu gwateke ttuha chiba ute nuha.

⁵ Benne doe lo xxila ata rinnabieha nna ree:

—Neti kubiba chi reyonia iyá tte nu se'e.

Lhe rágabe:

—Ben lo yetsi nu rinnea-ni, kumu ka tisa-ni ankakana nu gwa dika uxxen le ka benne ge nu rákana lhe ankakana ka tisa rinne nu anka gwalí lhe.

⁶ Iki de nuha nna rabie neti:

—Chiba uluxa chá. Neti ankaa benne ridulooa lhe ankaa benne rulhuxa looa lhe. Nu ebisina inda, neti kwentaba ugwea na inda i'iyana. Inda nu ugwea na i'yanaha, nuha uinna kini aka benna ttu dia lii. ⁷ Nu dhaana dhu tsitsina lo neda kia, nuha ralhana edí baana iyá nu tse. Neti nna akaa Diosi geni, lana nna akana xi'inia.

⁸ Ttaka ka nu reyadi gaa a reyaxakinna lhe ka nu labí ria lekani neti, lhe anágaba ka nu ruin xxatta satsa lhe ka nu ruin elhutti lhe, anágaba ka nu risákana nu subi subi lhe ka nu ruin elha gwesá lhe, anágaba ka nu rudú xibikani arlo ka

nu labí gwalí ankakana diosi lhe iyá ka nu gwen lasi lhe, iyá ka nuní ralhakana tsiakana lo gi bartoha ata rite azufreha. Elha disa uyúkanaha ankana elhutti berupa.

⁹ Nianna tti ubiga ttu ka anjeliha, delába ttu ka benne gasiha, ttu ka benne denke gasi ka copa ta'a gasi ka elha disa lhe'ekani. Ka elha disa denkeha, ankakana ka elha disa chi daluxa ugweke ka benne. Anjeliha bisiabie ata dua nna rabie neti:

—Utá ki ule'enia lu nuila utsá nániha, nuila ge benne anke Neru toha.

¹⁰ Nianna tti bisia Espíritu ge Tata Do Yebáha latia nna bela'ati dechebie neti iki ttu i'iya xeni. Niha bele'enie neti yiesi le'a ge Tata Do Yebáha, delába Jerusalén nu biria yebáha ata do Tata Do Yebáha nna ugwadina dana. ¹¹ Yiesiha raka galhabana chena nu xxeni ra le Tata Do Yebáha. Raka galhabana ttiba ttu íyya daka xxatta. Rilá saaba lhe'eni ttiba rilá lhe'e íyya ragalha nu tee láni jaspe. ¹² Yiesiha abi'iba kwe'eni rilhi ttu de'e xeni, ttu de'e yadha xxatta. De'eha sia tsi'inu (12) ka puerta geni. Ro'o ttu ttu ka puertaha se'e ttu ttu ka anjeli. Lo ttu ttu ka puertaha dia lá ttu ttu kwe ka benne datiake benne tee lábie Israel. ¹³ Daka ata riria ubisa-na se'e tsunna ka puertaha, daka lia nna se'e a tsunnakana, daka rre nna dedese'e a tsunnakana, daka ata radi ubisa-na nna dedese'e a tsunnakana. ¹⁴ Xan de'e yeki abi'iba kwe'e yiesiha yu'u tsi'inu (12) ka íyya cimientu. Lo ttu ttu ka íyyaha dia lá ttu ttu ka benne tsi'inu ukake apóstol, delába ka benne utixxi'ake ka tisa ge benne anke Neru toha.

¹⁵ Anjeli rinne len netiha denie ttu yaga nu rixúnie ki rurixxibie. Yagaha ankana ge oru. Nuha ixúnie ki urixxibiabie yiesiha lhe ka puerta geniha lhe urixxibiagabe de'e rilhi kwe'eniha lhe.

¹⁶ Yiesiha ankana cuadradu tí, turo'oba ankana de littuni lhe turo'oba ankana de lilhaga lhe. Anjeliha berixxibiabie yiesiha len yaga denieha. Yiesiha yu'una chupa mili bixxi chupa gayua (2,200) kilómetru, ttúba re nuha de littuni lhe de lilhaga lhe de lidhú-ni lhe. ¹⁷ Delola nna tti berixxibiabie ttixa yadha de'e rilhi kwe'e yiesiha. Nuha nna yadhana ttiba gayuna bixxi gayu (65) metru. Medida nu rixúni ka benne se'e yiesi lo yu-niba bixúni anjeliha kini berixxibiabie de'eha.

¹⁸ De'e rilhi kwe'e yiesiha ankana ge íyya ragalha nu tee láni jaspe. Yiesiha nna ankana taga'a ge oru, rilá saaba lhe'eni ttiba rilá lhe'e ttu iyya gwana. ¹⁹ Ka íyya yu'u xan de'e rilhi kwe'e yiesiha iyá looba ankakana:

Íyya nu yu'u sisi'a tteha ankana íyya ragalha yadi xiná lhe'eni nna tee láni jaspe.

Nu berupaha nna ankana azul ragalha tú nna tee láni zafiro.

Nu beyonnaha nna ankana ttu íyya kuchuchi nna tee láni ágata.

Nu betapaha nna ankana ttu íyya ya'a nu tee láni esmeralda.

²⁰ Íyya nu gayuha nna ankana ttu íyya yatsi tee yadhi latini nna tee láni ónice.

Nu xxupaha nna ankakana ttu íyya xiná lii nna tee láni cornalina.

Nu gasiha nna ankana íyya yatsi selana ya'a nna tee láni crisólito.

Nu xxunuha nna ankana íyya ya'a chulha nna tee láni berilo.

Nu jaaha nna tee láni topacio nna ankakana ttu íyya ragalha bede.

Nu tsiha nna ankana ttu íyya ya'a sitsi tá nna tee láni crisópaso.

Nu sineaha (11) nna ankana ttu íyya bede xiná nna tee láni jacinto.

Nu tsi'inuha (12) nna ankana muradu nna tee láni amatista.

²¹ Iyába tsi'inu (12) ka puertaha ankakana tsi'inu ka perla. Kua ttu ttu ka puertaha ankakana ttu ttu perla nna neda tee lhe'e yiesiha nna ankana taga'a ge oru, ttiba ttu iyya gwana rilá saaba lhe'eni.

²² Niru ttu yotu labí bela'ati lhe'e yiesiha kumu Tata Do Yebaa benne anke Xxanari'iha lhe ra tsitsi xxatta lebie lhe, labe lhe benne anke Neru toha lhe labake ankake yotu ge yiesiha. ²³ Yiesiha labí riyasinna xiani ge tatubisa-na, nigaba ge nanto beo-na, kumu nu xxeni ra le Tata Do Yebáha, nuha-ba rudenna ge yiesiha. Anágaba benne anke Neru toha, labe anke xiani geni.

²⁴ Ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni tsekike lhe'e xiani ru'u lhe'e yiesiha nna ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni sadha'ankana nu xxeni ra lekaniha len yiesiha. ²⁵ Ka puerta ge yiesiha labíru tsaya ka nuha resá, kumu niha labíru rela aka ²⁶ nna ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni sadha'anke nu tse tee gekeha lhe sadha'anke iyába nu daka tee gekeha len yiesiha. ²⁷ Lhe'e yiesiha labí aka ga'a nu

anka tsiga, nigaba aka ga'a ka nu ruin xxattakana satsa lhe nigaba aka ga'a ka nu ruin lekani lhe, sinuki sunruba ka benne dia láke lo libru ge benne anke Neru toha, delába ata dia lá ka benne aka benke ttu dia lii arloe, ka benneha-ruba gwaka ga'ake lhe'e yiesiha.

22

¹ Nianna tti bele'en anjeliha neti ttu yoo ridá inda lhe'eni. Inda ridá lhe'e yooha ruinna kini aka ben ka benne ttu dia lii. Iyya gwanaba raka loni de ankana yaa xú. Ririana ata du xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie lhe ata do benne anke Neru toha lhe. ² Yooha tena lagwi neda xeni tee lhe'e yiesiha nna abi'iba ro'o yooha daa ka yaga ka nu rutekana elha nabani ge ka benne ttu dia lii. Tsi'inu (12) lidú runna ka yagaha nu xixxi lhe'e ttu ida, daa beoba ribia gekani. Lhaga ge ka yagaha ixúna kini aka ramedí ka benne se'e lhe'e ka yiesi se'e yiesi lo yu-ni. ³ Lhe'e yiesiha labíru aka nu satsa nu abittu ru'u le Tata Do Yebáha, kumu niha du xxila ata do Tata Do Yebáha rinnabie lhe niha do benne anke Neru toha lhe, nna ka benne rixúke lo sina ge Tata Do Yebáha, ka benneha-ba udú xibike arloe. ⁴ Niha ilákanie kwinaga Tata Do Yebáha nna tsia lábíe lo xeake. ⁵ Niha labíru aka rela lhe labíru iyasa gi lhe, nigaba xiani ge tatubisa-na, kumu Tata Do Yebaa benne anke Xxanari'iha, labe udenie geke. Ka benne udenie gekeha, ka benneha nuha innabiake ttu dia lii.

Jesús-ni rabie: "Chi tte esiaya"

⁶ Nianna tti ra anjeliha neti:

—Ka tisa-ni ankake nu gwalí lhe ankake nu dika uxxen leri'i geke lhe. Tata Do Yebaa benne anke Xxanari'iha, delába benne runie ki rinne ka profeta geeha nu raka lebie una ka benne. Neti benne ankaa anjeli geeha udhelhe neti kini ule'enia ka benne rixúke lo sina geeha nu chi tte dabiga aka.

⁷ Jesús-ni ree:

—¡Chi tte esiaya! Karubáru ka benne udoke tisa ge nu dia lo yetsi-ni, delába ka tisa chi rigixxi'ake ge nu si aka.

⁸ Neti Juan, ankaa benne biyienti lhe bela'ati iyá nuní nna tti bela'ati lhe tti biyienti iyá nuní, nianna bedú tteba xibia arlo anjeliha, runia utsá loa bie. ⁹ Ttaka benneha nna ree neti:

—¡Bittu uinlu aná! Kumu neti ankaaabaa benne rixúni Tata Do Yebáha ttiba lu lhe ttiba ka betsi to geluha lhe, delába ka benne ankake profeta geeha lhe anágaba neti ankaaabaa ttiba ka benne rudoke tisa ge nu dia lo yetsi-ni. Lu arlo Tata Do Yebáha-la bedú xibilu nna betsá lolue.

¹⁰ Nianna tti rabie neti:

—Bittu ukatsilu ka tisa dia lo yetsi-ni, delába ka tisa rigixxi'akana ge nu si aka, kumu chi tteba aka nu ra ka tisa-ni. ¹¹ Begwelha nu ruin tulhaha, uinruna tulha nna nu ruin nu satsaha, uinruna nu satsa lhe begwelha nu ruin nu dika ixúha, uinruna nu dika ixú nna nu chi biriesina ki akana ge Tata Do Yebáha, aníha-bala riesina ki satíaba akana gebie.

¹² Jesús-ni ree:

—Chi tte esiaya. Neti dechea nu ralha ttu ttule dhile kua nu benbale. ¹³ Neti ankaa benne riduloa lhe ankaa benne rulhuxa looa lhe.

¹⁴ Karubáru ka benne rigí xoke ki akake nari xú arlo Tata Do Yebáha kini tee lo neda geke esinke goke nu xixxi ge yagaha, delába yaga nu rutena elha nabani geke ttu dia lii lhe kini aka eta'ake ro'o ka puerta ge yiesiha lhe. ¹⁵ Ttaka ka nu ruinkana nu anka tsiga lhe ka nu ruin elha gwesá lhe ka nu risákana nu subi subi lhe anágaba ka nu runi elhutti lhe ka nu rudú xibikani arlo ka nu labí gwalí ankakana diosi lhe anágaba ka nu ru'u lekani rinnekana gwen lasi lhe, iyá ka nuná labí eta'akana lhe'e yiesiha.

¹⁶ —Neti Jesús, udhelhaa anjeli kia-ni kini kixxi'anie le nuni, lebi'i ka benne chi ria lele neti. Neti ankaa benne datiaya David lhe ankaa beli riria ka dila-na lhe.

¹⁷ Espíritu ge Tata Do Yebáha lhe nuila ge benne anke Neru toha, ráke bie:

—¡Utá!

Anágaba ka benne iyienkanie nu ra ka benne-ni, innágabake:

—¡Utá!

Nna iyába ka benne ebisike inda lhe aka leke i'iyake indaha lhe, itake nna kwentaba i'iyake indaha, delába inda nu uinna kini aka benke ttu dia lii.

¹⁸ Iyábale ka benne riyieninle ka tisa dia lo yetsi-ni, delába ka tisa rigixxi'akana ge nu si aka, neti upeya le: ganna nuxa ttúle udienle iki ka tisa-ni, Tata Do Yebáha ugwebie le ka elha disa ka nu dia lo yetsi-ni ¹⁹ nna ganna nuxa ttúle kuale iki ka tisa dia lo yetsi-ni, anágaba Tata Do Yebáha labí ugwelhe le gole nu xixxi ralhale gole ge yaga nu utena elha nabani gele ttu dia lii lhe

labí ugwelhe le eta'ale lhe'e yiesi le'a geeha lhe.
Lo yetsi-ni rigixxi'a iyá nuní.

²⁰ Jesús benne rigixxi'e nuní rabie:

—¡Netiru ria, chi tte esiaya!

Amén. ¡Betá, tata Jesús benne ankalu
Xxanatu!

²¹ Jesús benne anke Xxanari'iha edá lebie aka
lenie iyá ttele. Amén.

**Ka Tisa ge Tata Jesucristuha
Zapoteco, Santa Ana Yareni: Ka Tisa ge Tata
Jesucristuha New Testament**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yareni

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1fa271cb-de62-58fc-97c6-e1d0fa68b33d